

Аналітична записка

2026

Дослідження інструментів електронної демократії

Вступ	3
Комплексні інструменти	4
Polis	5
Decidim	6
Consul Democracy	8
Go Vocal	10
ConsultVox	12
Adhocracy+	13
CrowdInsights	14
Електронне голосування	15
Eligo eVoting	16
POLYAS	18
Sequent	20
nVotes	22
Voatz	23
Kuorum	24
Voto	24
Обговорення та прийняття рішень	26
Citizen OS	26
Assembl	27
Consider.it	28
Your Priorities	29
Ethelo	30
Cocoriko	33
Colidée	35
Vooter	36
Міське планування	39
Maptionnaire	39
coUrbanize	42
Mapotic	43
ArcGIS	45
Mein Berlin	47
Сервіси та зворотній зв'язок	49
FixMyStreet	49
Novoville	51
GovTech	52
Granicus	52
eSesja	53
Konveio	55

Прозорість і аналітика	57
Cityvizor	57
Zencity	59
Мобілізація населення	60
NationBuilder	60
Cofonder	62
OpenPetition	64
Технічне забезпечення. Comitia	66
Висновок	67

Вступ

В епоху цифрових трансформацій світ швидко змінюється, відповідно змінюються і суспільні інститути. Процеси діджиталізації актуалізують питання впровадження електронної демократії не лише в Україні, а й в усьому світі. У цій роботі ми дослідили явище електронної демократії та інструменти, які використовуються у світі.

Вперше термін **“електронна демократія”** з’явився у 1994 році в США. У Рекомендації Rec(2004)15 Комітету міністрів країн-членів Ради Європи щодо е-урядування, е-демократія визначається як використання інформаційно-комунікаційних технологій у демократичних процесах, яке дозволяє:

- посилити участь, ініціативність та залучення громадян на національному, регіональному та місцевому рівнях публічного життя;
- покращити прозорість демократичного процесу прийняття рішень, а також підзвітність демократичних інститутів;
- покращити чутливість/зворотну реакцію органів влади на звернення громадян;
- сприяти публічним дебатам та звертати увагу громадян до процесу прийняття рішень.¹

Найбільш комплексне дослідження розвитку електронного урядування проводить ООН через **індекс розвитку електронного врядування (EGDI)**. Індекс не є одиничним показником, а розраховується як середнє арифметичне **трьох основних сфер**: індекс онлайн-послуг (OSI), індекс телекомунікаційної інфраструктури (TII) та індекс людського капіталу (HCI). Для забезпечення математичної точності кожен компонент проходить процедуру Z-стандартизації, для того, щоб вирівняти вагу кожного компонента. Без цього фінальний звіт визначався б переважно тим компонентом, що має найбільшу дисперсію. Стандартизовані значення підіндексів додаються з відповідними вагами для

¹ <https://uplan.org.ua/elektronna-demokratiia-v-ukraini-cuchasnyi-stan-ta-perspektyvy-rozvytku/>

отримання композитного значення, а потім отримані значення нормалізуються в діапазоні від 0 до 1.

Індекс онлайн-послуг базується на оцінці національних порталів за 183 національними показниками, розділеними на п'ять тематичних областей: інституційна база (10%), надання послуг (45%), контент (5%), технології (5%) та електронна участь (EPI, 35%). Показник електронної участі оцінює взаємодію уряду з громадянами через три рівні: надання інформації, консультації та залучення до прийняття рішень.

Індекс телекомунікаційної інфраструктури складається з чотирьох рівнозначних частин: доступність мобільного та фіксованого інтернету (оцінюється як відсоток від валового національного доходу), відсоток користувачів мережі Інтернет, кількість мобільних підписок на 100 жителів, кількість активних підписок на мобільний широкопasmовий зв'язок.

Індекс людського капіталу оцінюється через п'ять підіндексів, які роблять рівний внесок. Це рівень грамотності дорослого населення, загальна доля осіб, що навчаються, очікувана тривалість навчання, середня кількість років навчання та грамотність у сфері електронного урядування.

За підсумковим показником EGDІ країни поділяються на чотири рівні: дуже високий (0.75<), високий (0.50-0.75), середній (0.25-0.50) та низький (0.25>). Кожен рівень додатково розбивається на чотири рейтингові класи для більш детального аналізу ефективності.²

Перше місце за рівнем розвитку електронного урядування посідає **Данія**. Далі йдуть Естонія, Сінгапур, Республіка Корея, Ісландія. **Україна посідає 30 місце з індексом 0.8841.**³ Один з найнижчих показників України є індекс розвитку людського капіталу та індекс телекомунікаційної інфраструктури. Такий результат актуалізує питання про впровадження новітніх інструментів електронної демократії, які практикуються в інших країнах світу.

Існуючі інструменти електронної демократії ми поділили за дев'ятьма напрямками: **комплексні інструменти; електронне голосування; обговорення та**

²<https://desapublications.un.org/sites/default/files/publications/2024-10/Technical%20Appendix%20%28Web%20version%29%2030102024.pdf>

³ <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Data-Center>

прийняття рішень; міське планування; сервіси та зворотній зв'язок; GovTech; прозорість та аналітика; мобілізація населення; технічне забезпечення.

Для візуалізації наведених інструментів було створено карти розповсюдженості. Вони ґрунтуються на дослідженні кейсів використання окремих інструментів. Важливо зазначити, що карта не означає обмеженість застосування: вона є наочною ілюстрацією, де досліджені інструменти електронної демократії були застосовані та які країни застосовували найбільшу кількість досліджених інструментів.

Кількість інструментів електронної демократії в Європі за країнами

Рис.1. Карта поширення досліджених інструментів електронної демократії за країнами Європи.

Кількість інструментів електронної демократії в Азії за країнами

Рис.2. Карта поширення досліджених інструментів електронної демократії за країнами Азії.

Кількість інструментів електронної демократії в Африці за країнами

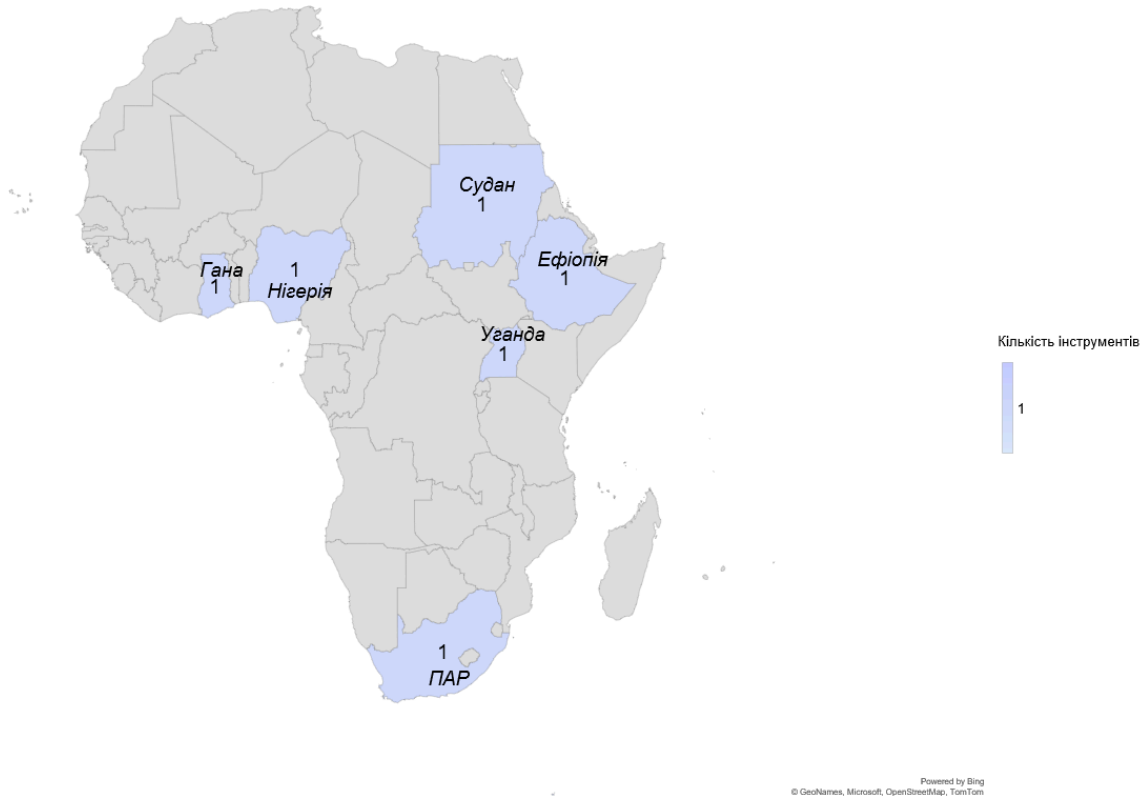

Рис.3. Карта поширення досліджених інструментів електронної демократії за країнами Африки.

Кількість інструментів електронної демократії в Австралії та Океанії за країнами

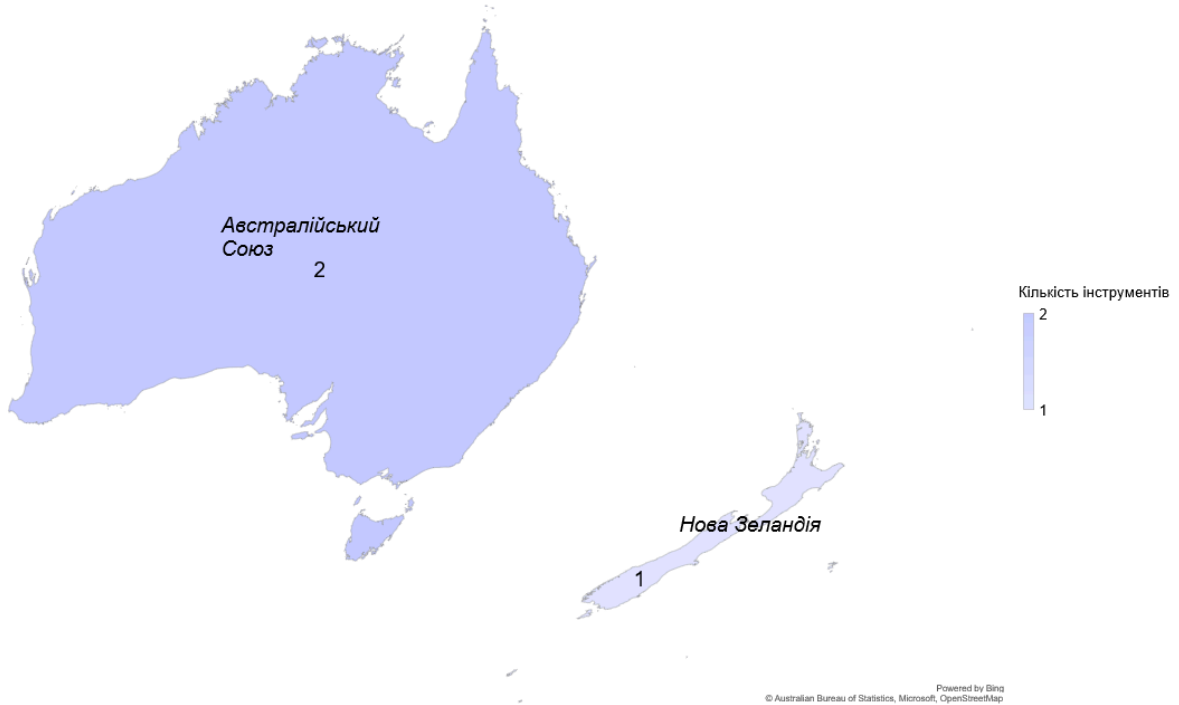

Рис. 4. Карта поширення досліджених інструментів електронної демократії за країнами Австралії та Океанії.

Кількість інструментів електронної демократії у Південній Америці за країнами

Рис. 5. Карта поширення досліджених інструментів електронної демократії за країнами Південної Америки.

Кількість інструментів електронної демократії у Північній Америці за країнами

Рис. 6. Карта поширення досліджених інструментів електронної демократії за країнами Північної Америки.

Дослідження концентрувалося переважно на країнах Європи та Північної Америки. Натомість невелика кількість інструментів використовуються і на інших континентах, зокрема в Азії, Південній Америці та Австралії.

Кожен розділ відповідає за напрямок, окреслений у вступі, та містить перелік інструментів відповідного спрямування. До кожного розділу надана таблиця, чи наявний інструмент є відкритим (open source), чи закритим (платним, або послуги з впровадження інструменту надаються певною приватною компанією). Кожен інструмент охарактеризований за своїм функціоналом, розповсюдженістю та прикладами використання.

Комплексні інструменти

Інструменти цієї групи об'єднують багато інструментів в одній системі. У світі використовуються такі інструменти як **Polis, Decidim, Consul Democracy, Go Vocal, ConsultVox, Citizink, Social Pinpoint, iD City, adhocracy+, CrowdInsights**. Вони складаються з декількох модулів, що дозволяє органам державної влади та громадам ефективно приймати та реалізовувати рішення, створюють єдину екосистему.

Таблиця 1. Відкритість досліджених комплексних інструментів електронної демократії

Назва інструменту	Чи є інструмент відкритим?
Polis	+
Decidim	+
Consul Democracy	+
Go Vocal	-
ConsultVox	-
Citizink	-
Social Pinpoint	-
iD City	-
adhocracy+	+
CrowdInsights	-

Polis

Це платформа електронної демократії з відкритим кодом, яка перш за все спрямована на пошук консенсусу у великих спільнотах. За допомогою Polis можна аналізувати реакції громадян на різні тези. Учасники системи можуть голосувати за твердження ("згоден", "не згоден" або "утримуюся") і можуть пропонувати

власні тези. Є підтримка багатомовності, а також дані можна завантажувати у різноманітних формах: від тексту до аудіозаписів. У результаті Polis генерує детальні нарративні звіти.

Система використовується у **Тайвані, Великобританії, Фінляндії, Сінгапурі, Філіппінах, Австрії, Греції** тощо на різних рівнях: національному, регіональному та локальному.⁴

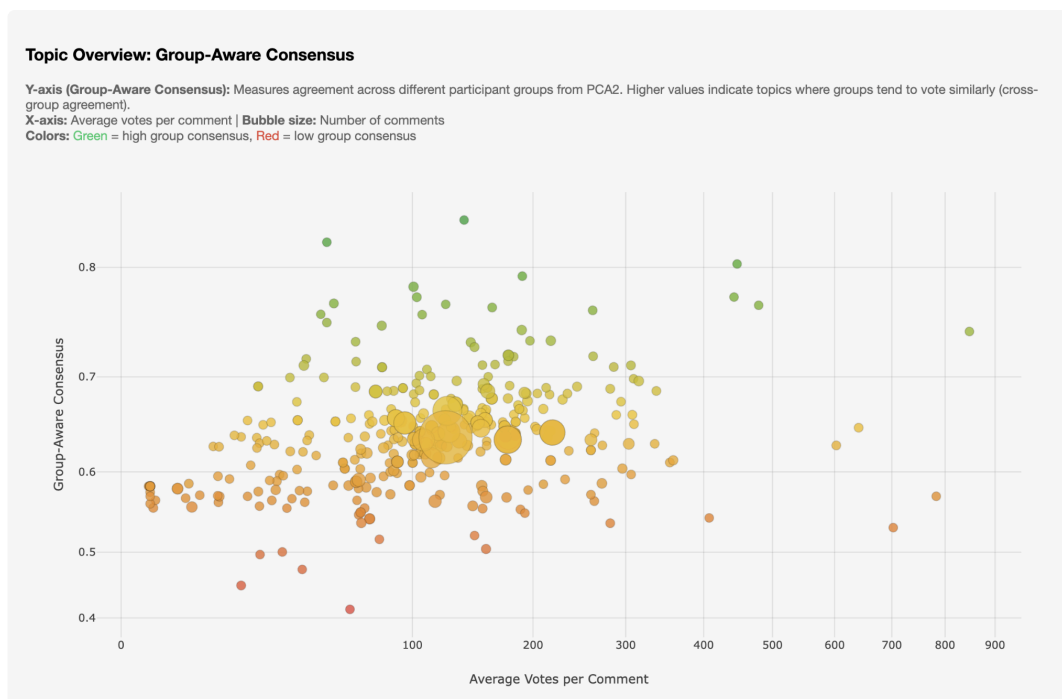

Рис. 7. Функціонал інструменту Polis.

Для ілюстрації функціоналу системи Polis доцільно розглянути досвід зарубіжних країн. Відносно новим кейсом є **досвід грецьких міст Афіні і Салоніків**. Суть проблеми заключалася у зростанні кількості об'єктів AirBnB⁵, що посилювало дефіцит та доступність житла для місцевих мешканців. Водночас третина ВВП Греції припадає на туризм і значна кількість місцевих мешканців працює у туристичній сфері. Організація Astry Lab використовувала Polis, щоб зібрати разом мешканців, обговорити практичні рішення та врегулювати діяльність AirBnB. Під час обговорення були виявлені спільні точки дотику поляризованих груп у

⁴ <https://pol.is/home2>

⁵ прим. AirBnB – онлайн-сервіс з розміщення, пошуку та короткострокової оренди житла.

декількох пунктах: впровадження стимулів для довгострокових орендарів у районах з найбільшою інтенсивністю розміщення об'єктів AirBnB; обов'язок власників квартир AirBnB сплачувати витрати на утримання усього багатоквартирного будинку; обов'язок держави забезпечувати житлом вчителів, лікарів тощо у туристичних місцях. Результати цього обговорення покладені в основу документа щодо регулювання діяльності AirBnB.⁶

Decidim

Це проєкт, що спрямований на створення цифрової платформи громадської участі та обговорення. Система дозволяє створювати простори, в які включаються різні компоненти: пропозиції, зустрічі, жеребкування, голосування, партисипативні тексти, коментарі, конференції, опитування тощо. В основному Decidim використовують **країни Європейського Союзу** на національному та локальному рівні.⁷

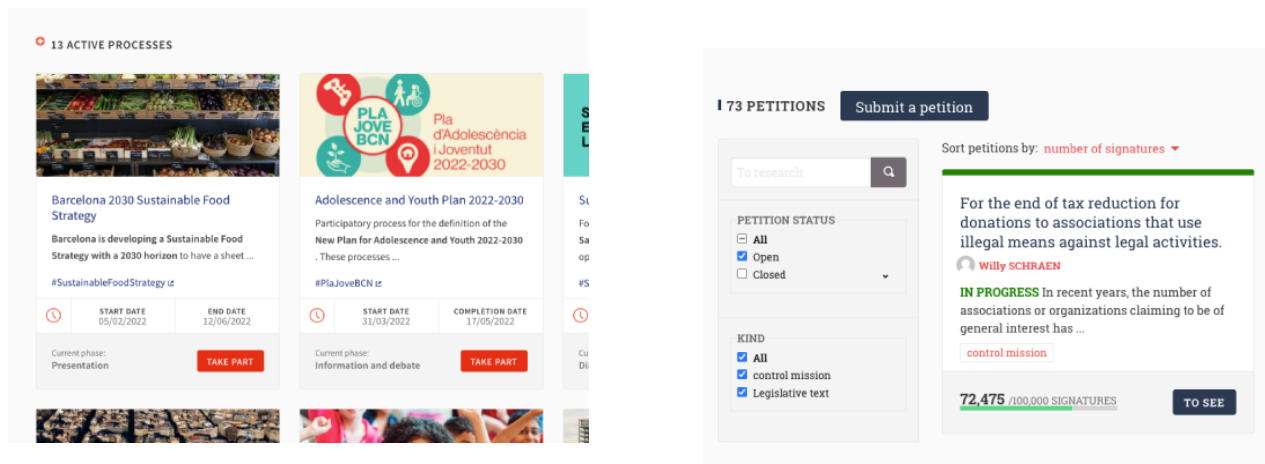

Рис. 8. Функціонал інструменту Decidim.

Корисним прикладом використання Decidim для нас є **Японія**. Впровадження платформи відбулося у приватному секторі: у 2020 році організація Code for Japan розпочала впровадження Decidim у свою роботу. Code for Japan має на меті сприяти державно-приватному партнерству через відкриті дані, тому їхніми

⁶ <https://compdemocracy.org/Case-studies/2023-greece-airbnb/>

⁷ <https://decidim.org/>

клієнтами були переважно державні органи. Використання платформи розпочалося у таких містах як Какоґава, Йосано, Нішіайдзу та Камаїші. Як зазначають представники Code for Japan: “У малонаселеному містечку група учнів молодших класів використовує Decidim, щоб внести пропозицію щодо розвитку громади. Дорослі в місті та за його межами докладають зусиль для реалізації їхніх пропозицій”.⁸

Європейська Комісія використала Decidim для впровадження багатомовної цифрової платформи Конференції про майбутнє Європи. Цифрова платформа була запущена 19 квітня 2021 року та була відкрита для пропозицій до 9 травня 2022 року. Протягом цього періоду було подано 18 859 ідей та 22 167 коментарів, а також організовано 6 661 захід. Пропозиції, зібрані через цифрову платформу, були враховані Європейськими громадськими панелями та обговорені на пленарному засіданні Конференції – двох інших основних напрямках Конференції. Цей річний шлях обговорень, дебатів та співпраці між громадянами та політиками завершився звітом, що зосереджений на 49 пропозиціях, що включають конкретні цілі та понад 320 заходів для подальших дій інституцій ЄС.⁹

Consul Democracy

Ця платформа електронної участі дозволяє органам влади (від муніципалітетів до національних урядів) створити єдиний цифровий простір для залучення громадян до управління. Її головною особливістю є те, що Consul Democracy пропонує **набір з п'яти незалежних інструментів**, які можна комбінувати залежно від потреб громади. Фундаментальним є модуль громадських пропозицій: будь-який користувач може створити ініціативу і якщо вона набирає достатню кількість голосів, то виноситься на загальне голосування. Паралельно з цим працює модуль дебатів, що дозволяє відкривати дискусії без зобов'язання щодо прийняття рішень.

Для розподілу фінансових ресурсів Consul Democracy пропонує модуль громадського бюджету. Він дозволяє громадянам подавати проекти та голосувати

⁸ <https://decidim.org/blog/2022-06-01-the-japanese-case/>

⁹ <https://decidim.org/blog/2022-06-01-the-conference-on-the-future-of-europe/>

за них у межах виділеної суми. Модуль спільного законодавства дозволяє публікувати чернетки нормативно-правових актів. Громадяни можуть коментувати їх (в тому числі поабзацно), пропонувати альтернативні формулювання. Модуль голосування має надійну систему верифікації користувачів, а адміністратори можуть налаштовувати рівні доступу, перевіряти осіб через реєстри тощо.

Consul Democracy використовується в **Німеччині, Іспанії, Нідерландах, Данії, Бразилії, Словаччині, Португалії** та інших переважно на локальному рівні.¹⁰

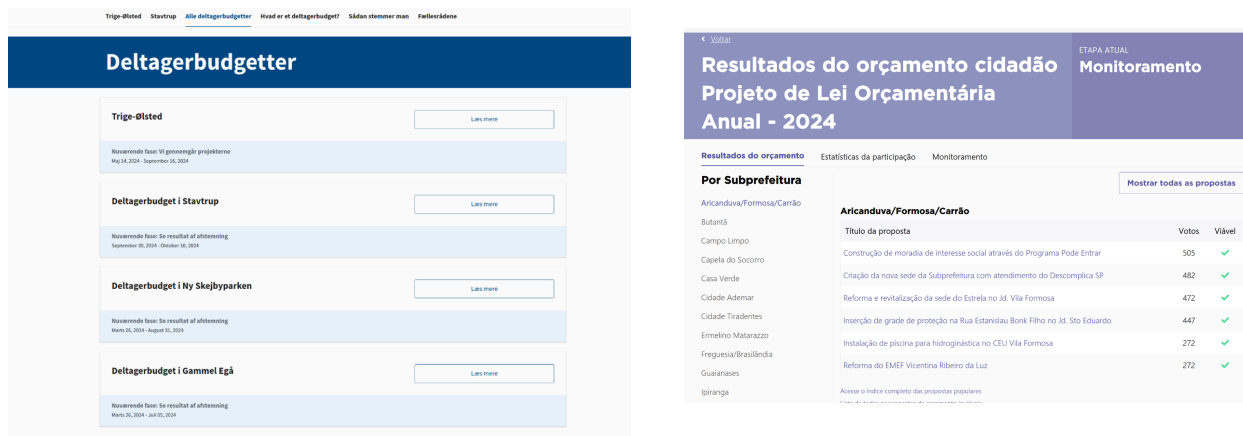

Рис. 9. Функціонал інструменту Consul Democracy

Місто Орхус використало Consul Democracy з метою забезпечення бюджету участі. Імплементація розпочалася у 2018 році, коли муніципалітет не мав достатньої методології та інструментів бюджету участі. Щороку 1,3 мільйона євро витрачається через функцію ПБ на платформі Consul Democracy. Цей значний бюджет, згідно з рішенням міської ради, може бути витрачений лише на пряме фінансування громадських проектів. У співпраці з компанією Bellcom було вдосконалено платформу. Зокрема, багатопроєктний перегляд бюджетів участі дозволяє запускати різні процеси в рамках однієї платформи, а створення "єдиного входу" дозволило громадянам Данії заходити на платформу за допомогою національної ID автентифікації.¹¹ Таким чином, Consul Democracy дозволяє вибудувати власну систему за допомогою великої кількості інструментів та модулів.

¹⁰ <https://consuldemocracy.org/>

¹¹ https://docs.consuldemocracy.org/use_cases/denmark/aarhus

Go Vocal

Платформа використовується для взаємодії з громадою, сприяє залученню мешканців та пропонує набір інструментів, що включають опитування та анкетування, спільне формування бюджету, спільну розробку ідей, складання карт тощо. **Go Vocal впроваджується в Данії, Австрії, Канаді, США, Великобританії, Бельгії, Франції** на локальному рівні.¹²

Survey example Edit survey

On a scale of 1 to 5, how important is real-time feedback in your decision-making process? (optional)
1 = Not Important, 5 = Extremely Important

1 2 3 4 5

How many community engagement projects did you complete in the last year? (optional)
Please enter the number

Please drop a pin on the map to indicate the region or city where your organization primarily operates. (optional)
Map with pin-drop functionality

Click on the map or type an address below to add your answer.

Enter an address...

Previous Next

Category	Count
Registered users	1010
Admins	0
Project managers	3
Blocked users	0

NAME	ROLE	LAST ACTIVE	JOINED	OPTIONS
Vocal Point Tester Admin kigevand6@kimsaust.com	Project manager Assigned items	1 day ago	December 1, 2024	...
null null taxaxac16@lineac.com	Project manager Assigned items	Invitation pending		...
Isabella Sacramento isaberger@gmail.com	Project manager Assigned items	23 hours ago	December 1, 2024	...

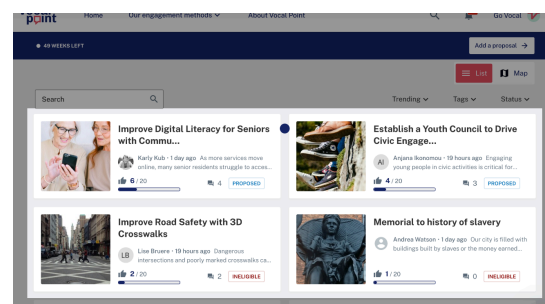

Рис. 10. Функціонал інструменту Go Vocal.

¹² <https://www.govocal.com/>

Go Vocal став ефективним засобом підвищення громадської участі у **данському муніципалітеті Лайре**. Охоплення усіх мешканців для участі в громадських заходах було справжнім викликом для цієї громади, оскільки велика кількість мешканців мають щільний графік, маленьких дітей чи мають долати великі відстані для участі. Місцеве самоврядування шукало рішення, яке б розв'язало цю проблему. Цим рішенням стало впровадження платформи Go Vocal. Завдяки ньому громада Лайре досягла значних результатів: кожен сьомий мешканець бере участь в онлайн-обговорення щодо муніципального плану; мешканці з 49 сіл відчувають сильніший зв'язок з рішеннями, які на них впливають; муніципалітет отримав більш репрезентативну та інклюзивну картину місцевих потреб та пріоритетів.¹³

ConsultVox

Ця індивідуальні платформи, які створюють під конкретний запит, для участі громадян у прийнятті рішень на базі таких розроблених інструментів: **збір ідей, інтерактивні карти, віртуальні круглі столи, звіти громадян, інтерактивне бюджетування, анкети, пов'язані плакати для голосування та дематеріалізований реєстр** для публічних запитів. У функціоналі платформи також наявні інтерактивні панелі для відстеження трафіку. Компанія працює у Франції на локальному рівні.¹⁴

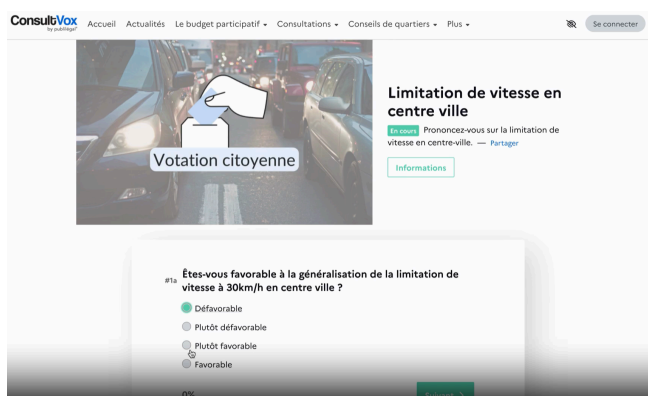

Рис. 11. Функціонал інструменту ConsultVox

¹³<https://www.govocal.com/case-studies/this-danish-municipality-engaged-1-in-7-residents-bolstered-by-ai-analysis>

¹⁴ <https://www.consultvox.co/>

На практиці розроблені платформи використовуються для впровадження бюджету участі, підвищення участі громадян та електронних консультацій. У 2021 році **муніципалітет міста Ількірш-Граффенстаден** (Франція) разом з командою ConsultVox розробили платформу для консультацій з громадянами. Першим питанням, розв'язаним за допомогою цього цифрового інструменту стало перетворення будівлі 1922 року у громадський простір. Спочатку було запущено інформування громадян щодо проведення консультацій на новій платформі. Після початкового етапу консультацій було надано близько 200 ідей щодо реконструкції будівлі. Муніципалітет відібрав приблизно 30 ідей, і застосував інший механізм участі громадян: анкетування. За його результатами 638 учасників висловили свої вподобання щодо майбутнього функціонування будівлі. Після завершення оцінки запропонованих проєктів було проведено публічні збори з презентацією переможця обговорень¹⁵. Таким чином, онлайн-платформа дозволила великій кількості громадян взаємодіяти з місцевими питаннями та зробити свій внесок у розвиток міста.

Схожими інструментами до ConsultVox є Social Pinpoint¹⁶ та iDcity¹⁷. Це індивідуальні платформи для участі громадян зі схожим функціоналом, проте вони орієнтовані не лише на публічний сектор, а й приватний.

Adhocracy+

Це онлайн-платформа для різних задач та сфер (як публічної, так і приватної), яка дає широкий спектр модулів: **інструменти для мозкового штурму, картографування, бюджету участі**. Особливістю Adhocracy+ є аналіз даних за допомогою Matomo¹⁸ та забезпечення експорт даних для всіх модулів. Хоча сервіс є повністю безкоштовним, проте навчання та консультації потрібно купувати.

Ця платформа використовується в Німеччині на регіональному та локальному рівні.¹⁹ Наприклад, **міська адміністрація Ліндау** (Німеччина) створила власну платформу для проєктів від адміністрації, громадськості та політиків.

¹⁵ <https://www.consultvox.co/realisations/participation-citoyenne-rehabilitation-urbaine/>

¹⁶ <https://www.socialpinpoint.com/>

¹⁷ <https://www.id-city.fr/>

¹⁸ прим. Matomo – система веб-аналітики з вихідним кодом, яка є альтернативою Google Analytics

¹⁹ <https://adhocracy.plus/>

Можливості для залучення відрізняються: це може бути онлайн-опитування або участь у семінарі. Щоб зареєструватися для взаємодії, потрібно вказати електронну пошту. Якщо громадяни мають ідею для проєкту, то виставити її може адміністрація платформи. Результати участі також залежать від конкретного проєкту: що відбудеться далі можна дізнатися за допомогою відповідного розділу на кожному проєкті.²⁰

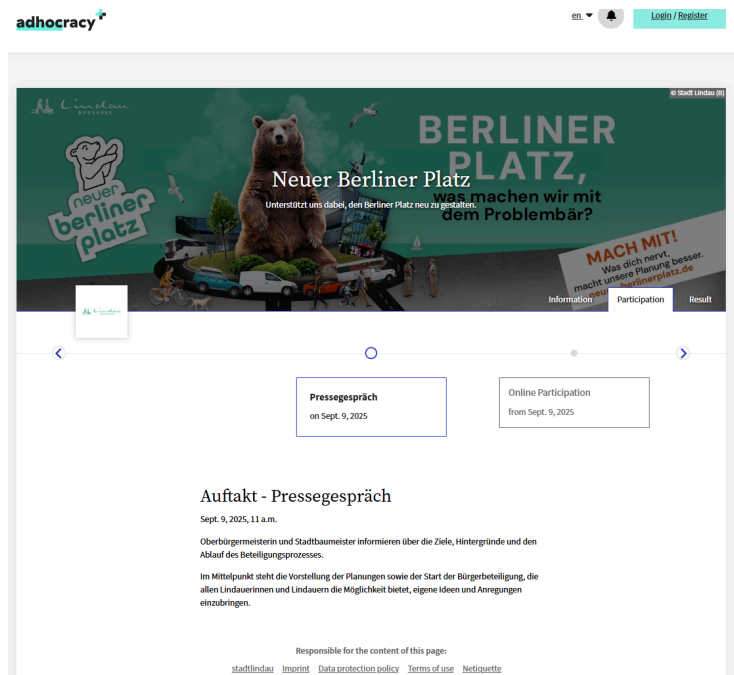

Рис. 12. Функціонал інструменту Adhocracy+

CrowdInsights

Цей сервіс пропонує декілька модулів для найбільшого залучення громадян: **консультації** (окрім збору відповідей, є можливість комфортного представлення відповідей), **опитування** (це класичні опитування з одним або кількома виборами), **збір ідей** (доступне як подання пропозиції, так і коментування інших пропозицій, їхнє оцінювання, надання зворотнього зв'язку з боку адміністрації), **коментування текстів**, **інтерактивна карта**, **бюджет участі**. Платформа використовується в німецькомовних країнах на локальному та регіональному рівнях.²¹

²⁰ <https://beteiligung.stadt-lindau.de/>

²¹ <https://crowdinsights.de/>

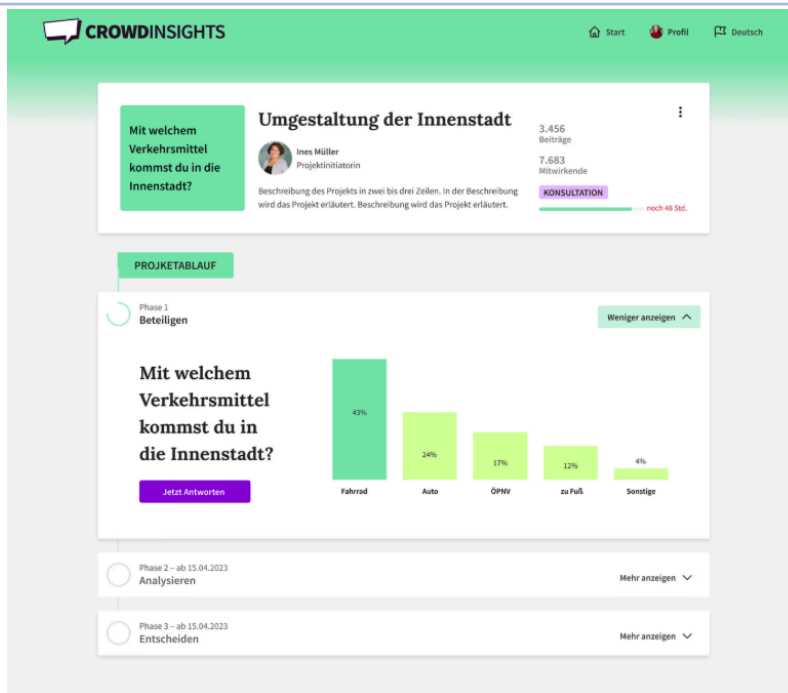

Рис. 13. Функціонал інструменту CrowdInsights.

Ключовим процесом демократії є громадський збори – формат обговорення з випадково обраними учасниками, що модерується за принципами динамічної фасилітації. Модератор структурує дискусію за чотирма категоріями: проблеми, рішення, занепокоєння щодо рішення та інформація. Результати схвалюються усіма учасниками та згодом представляються публічно. Ця складова управління зазнала цифровізації за допомогою CrowdInsights в **федеральні землі Форарльберг** (Австрія).

З 2006 року там проведено більше 70 громадських зборів на муніципальному та регіональному рівні. У 2013 році цей процес був закріплений у конституції землі. Ініціатива може бути подана як державними органами, так і громадянами (для цього потрібно зібрати щонайменше 1000 підписів). Принципами цієї практики в землі Форарльберг є: добровільна участь з відшкодуванням витрат, 10-15 учасників від кожної ради, чітко визначені терміни, зворотній зв'язок щодо впровадження.

За допомогою цифрової інфраструктури CrowdInsights було організовано цифрові консультації з аналізом тексту та кластеризацією ключових тверджень; супровідні опитування з питаннями масштабованого та відкритого типу; спільні

простори ідей з функціями коментування та оцінювання; участь на основі карт у вирішенні питань, пов'язаних з просторовим розташуванням; структурований зв'язок з учасниками; опції експорту та інтеграція в адміністративні робочі процеси.

Основні результати висвітлені у звіті "Mitdenken Vorarlberg" (2021–2024): було залучено близько 10 тисяч учасників; створено понад 7500 публікацій; висвітлено понад 50 тем на різних адміністративних рівнях. Деякі обговорення залучали навіть громадян за кордоном. Згідно зі звітом на індивідуальному рівні учасники відчують більшу довіру, політичну самоефективність, готовність до подальшої участі. Водночас політичний вплив залежить переважно від інституційного закріплення та подальшої обробки результатів.²²

Комплексні інструменти електронної демократії потенційно стають новим технологічним каркасом для взаємодії влади та громадськості. Вони вирішують проблеми низької залученості громадян та фрагментації рішень. Беззаперечними перевагами комплексних інструментів є можливість створювати "власну платформу" (як це відбувалося у більшості інструментів) з різних модулів, що надаються компаніями. Це частково вирішує проблему неможливості повністю імплементувати цифрові інструменти в бюрократичний апарат і дозволяє адаптовувати сервіс під потреби конкретної громади.

Комплексним інструментом електронної демократії і свого роду унікальним у світі є портал "Дія". Він поєднує державні послуги, електронні документи, освітні курси, допомогу малому та середньому бізнесу та багато інших проєктів цифрової трансформації держави.

Електронне голосування

Якщо комплексні інструменти поєднують декілька модулів, які органи державної влади можуть комбінувати так, як їм потрібно, то інструменти електронного голосування мають специфічний напрямок впровадження. Головною

²² <https://crowdinsights.de/aktuelles/b%C3%BCgerrat-digital-abbilden>

особливістю таких інструментів є вимоги для безпеки, оскільки система має організувати як повну анонімність, так і верифікацію. У цьому розділі ми проаналізували інструменти, які наявні у цій сфері, такі як **Eligo eVoting, POLYAS, Belenios, Sequent, nVotes, Electobox, Voatz, DirectDemocracy, Kuorum та Voto**.

Таблиця 2. Відкритість досліджених інструментів електронного голосування

Назва інструменту	Чи є інструмент відкритим?
Eligo eVoting	-
POLYAS	-
Belenios	+
Sequent	-
nVotes	-
Electobox	-
Voatz	-
DirectDemocracy	+
Kuorum	-
Voto	+

Eligo eVoting

Це глобальна платформа для онлайн-голосування, призначена для цифровізації та прискорення різних виборів для приватних та державних організацій. Містить додатковий рівень безпеки з 2048-бітовим асиметричним шифруванням «від кінця до кінця», інноваційні функції як для виборців, так і для адміністраторів. Eligo eVoting надає широкий спектр виборчих процесів, наприклад, можна **управляти кандидатами та відстежувати їхні результати**. Платформа підтримує цифрові, очні або гібридні процеси голосування, адміністратори можуть налаштовувати, контролювати та отримувати юридично значущі й незмінні результати, **обробляти динамічні запити** на інформацію,

персоналізувати дизайн та визначати періоди висування кандидатів. Платформа надає функції з організації бюджету участі, голосування для муніципальних проєктів, залучати громадян до прийняття рішень, голосування до місцевих органів, муніципальні референдуми та консультації. Проєкт реалізуються в **Італії** на локальному рівні.²³

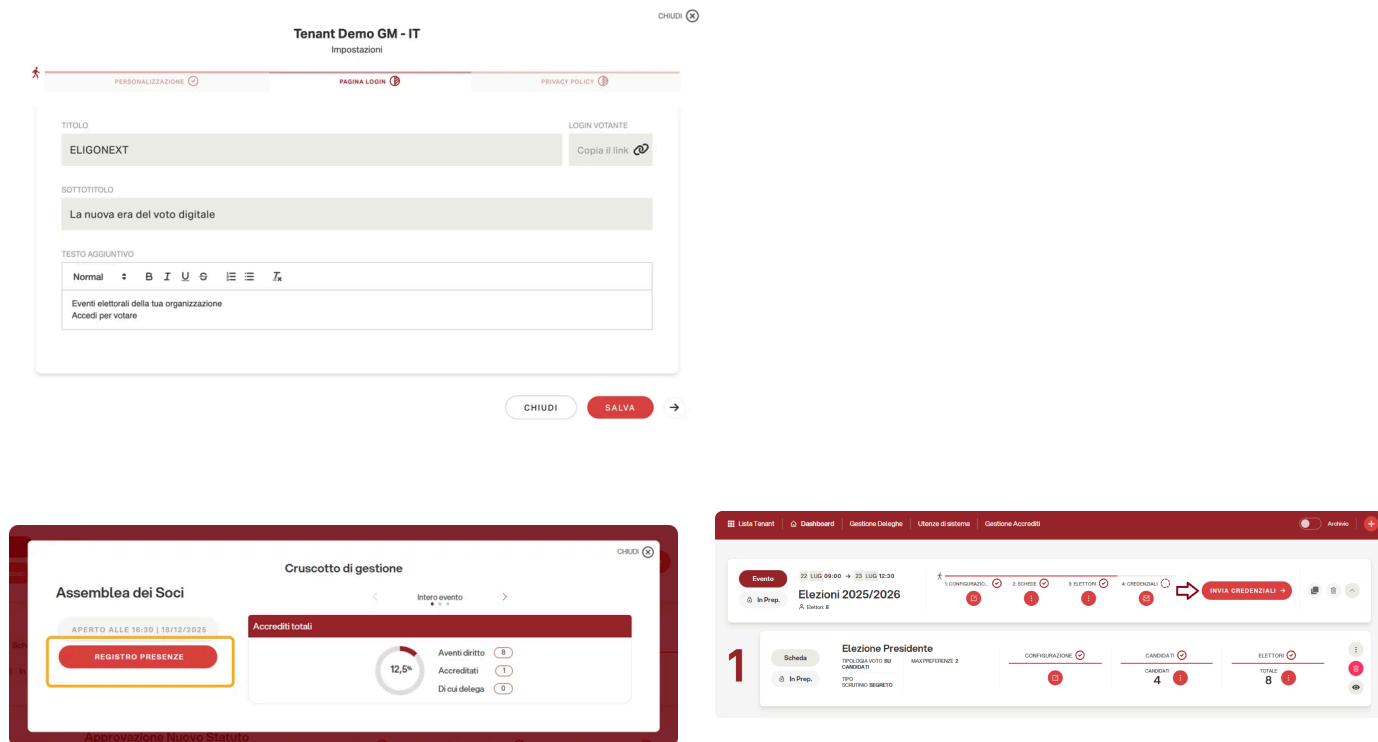

Рис. 14. Функціонал інструменту Eligo eVoting

Цікавим кейсом використання Eligo eVoting є **муніципалітет Мацара-дель-Валло** (Італія) у виборах до районного комітету. Викликом громади стало розширення активної участі громадян у виборах представників районів. Спочатку адміністрація прагнула відновити інструменти участі, прагнучи зібрати голоси молодих виборців, забезпечити ширшу участь громадян у прийнятті рішень. Завдяки створенню індивідуальної платформи на базі Eligo eVoting муніципалітет зміг визначити межі районів у межах відповідної території та створити систему для оцифрування доступних даних.

Завдяки цифровій платформі було збільшено участь на 80%, а процес виборів став у чотири рази вільніший та гнучкіший. Новий формат викликав занепокоєння у громадян з точки зору доступу до голосування для людей

²³ <https://www.eligo.social/>

похилого віку. Щоб подолати цю проблему, муніципалітет створив спеціальні виборчі пункти, тобто забезпечив участь у виборах для різних груп населення.²⁴ Таким чином, цей приклад показує ефективність впровадження електронного голосування на рівні з традиційним виборчим процесом для залучення найбільшої кількості громадян.

POLYAS

Це інструмент для онлайн-голосування, який дозволяє проводити різні типи виборів, опитувань, референдумів. Функціонал забезпечує **проводити як обов'язкові, так і необов'язкові голосування**, використання можливе різними організаціями, підприємствами та установами. Серед унікальних функцій – **використання найсучасніших протоколів шифрування та криптографії** для забезпечення цілісності та конфіденційності голосів. Він також дозволяє виборцям відстежувати свої голоси, що забезпечує повну прозорість. Адміністратори можуть налаштовувати процес голосування, встановлювати право голосу, періоди голосування та включення профілів кандидатів. Платформа підтримує декілька методів голосування, включаючи анонімне та преференційне голосування. POLYAS використовуються в **Німеччині** переважно на локальному рівні.²⁵

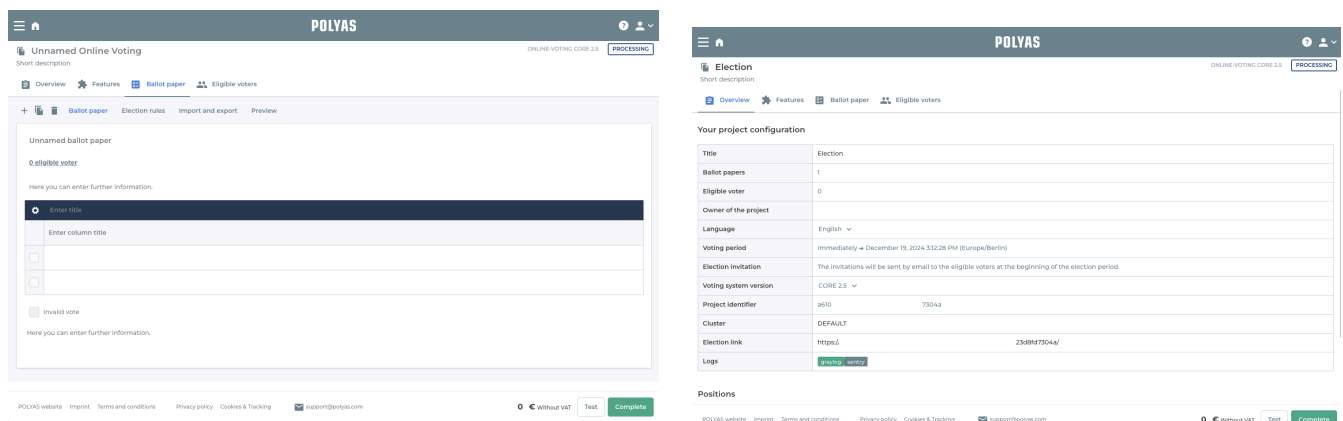

Рис. 15. Функціонал інструменту POLYAS.

Цікавим прикладом використання POLYAS є голосування за **Молодіжний парламент міста Бухгольц** у 2015 році. Загалом 3 тисячі молодих людей були

²⁴ <https://www.eligo.social/elezioni-di-quartiere-mazara-del-vallo/>

²⁵ <https://www.polyas.com/>

запрошені обрати своїх представників до нового молодіжного парламенту. Місто свідомо вирішило покладатися виключно на онлайн-варіант, щоб максимально знизити витрати на вибори. Керівник виборів розцінив автоматизований та безпечний підрахунок бюлетенів як особливу перевагу онлайн-виборів: виборче програмне забезпечення POLYAS гарантувало правильний підрахунок голосів у найкоротші терміни та унеможливило подвійне голосування. Завдяки онлайн-виборам, члену виборчої комісії також не потрібно було наймати працівників виборчої комісії, і тому він міг значно зменшити витрати на вибори. У той час як інші молодіжні парламентські вибори мають низьку явку менше 5%, місто Бухгольц змогло досягти явки 9,8% на своїх перших онлайн-виборах до молодіжного парламенту.²⁶

Sequent

Відкрита платформа для онлайн-голосування з можливістю повної перевірки, створена для того, щоб забезпечити організаторам виборів, виборцям та аудиторам найвищий рівень довіри до цифрових виборів. Метою Sequent є **забезпечення доступності та безпеки онлайн-голосування**, щоб зробити його надійним інструментом у процвітаючих системах цифрової демократії. З цією метою використовуються найсучасніші технології, що забезпечують повну перевірюваність усього процесу голосування. Програмне забезпечення можна налаштовувати, що дозволяє використовувати **різні системи голосування та стилі бюлетенів**. Платформа також дозволяє інтегрувати системи третіх сторін. Sequent використовуються в Іспанії та Фінляндії на локальному рівні.²⁷

²⁶ <https://www.polyas.com/local-authorities/youth-parliament-elections/case-study>

²⁷ <https://sequentech.io/>

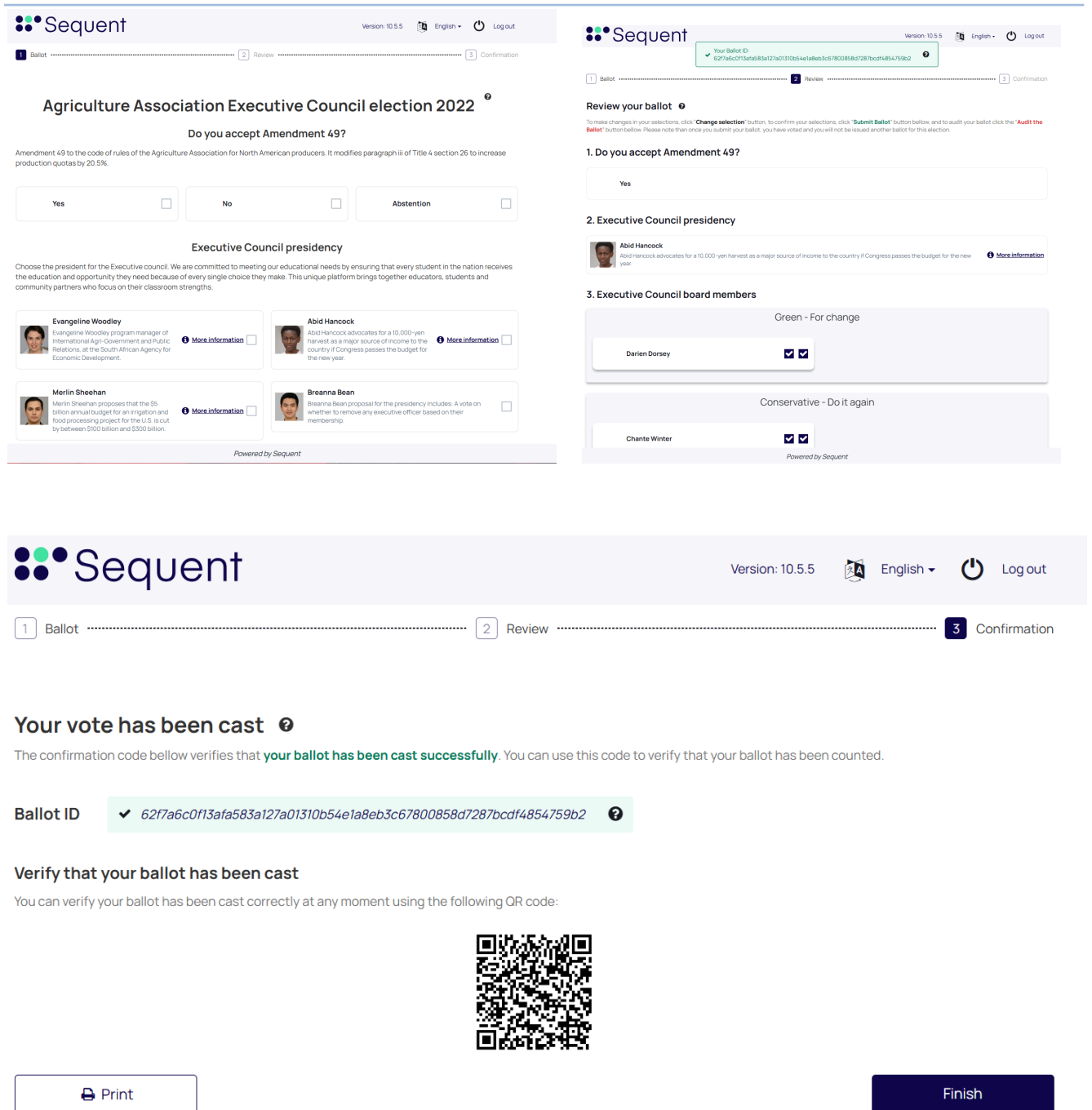

Рис. 16. Функціонал інструменту Sequent.

Платформа Sequent використовуються для організації виборів у тому числі для політичних партій. Наприклад, іспанська політична партія **“Podemos”** з понад 500 тисячами членів обрали Sequent для онлайн-голосування. Podemos щорічно проводить кілька виборчих процесів. Багато з них визначаються протягом

короткого періоду часу, часто навіть за місяць до необхідної дати та охоплюють різні регіони. Коли партія була заснована у 2014 році, то була зрозуміло, що партія потребує безпечної, простої та доступної системи онлайн-голосування. Sequent забезпечує гнучкість SaaS-платформи²⁸ та зручність для учасників голосувати за допомогою своїх смарт-пристроїв або комп'ютерів, не виходячи з дому, без шкоди для таких важливих факторів, як безпека та конфіденційність, прозорість виборів та перевірені результати виборів.

Спочатку команда Sequent розгорнула спеціальне середовище, щоб вони могли запускати свої виборчі процесу у хмарі. Це розгортання включає декілька довірених осіб, які відповідають за створення як закритих, так і відкритих ключів виборів, перетасування та анонімізацію голосів, а також розшифрування виборців для розрахунку кінцевого результату. Після був створений виборчий протокол, який містить покрокову та чітку конфігурацію виборчого процесу, після чого проводяться попередні вибори. Він гарантує, що всі зацікавлені сторони будуть поінформовані та схвалюють підготовку до виборів, а також здійснять кроки під час періоду голосування, включаючи остаточні кроки підрахунку голосів. За потреби Sequent проводить кілька ітерацій перевірки, щоб переконатися, що бюлетені для голосування виглядають належним чином та їх схвалено.

Для Podemos було важливо, щоб виборці проходили автентифікацію через власний портал Podemos і прибували до виборчих кабінки попередньо автентифікованими. Для цього Sequent впровадив механізм автентифікації smart-link, який дозволяє безпечно інтегрувати платформу за допомогою API²⁹ з будь-якою сторонньою системою управління доступом. Це забезпечує безперебійний та максимально звичний досвід для виборців. Також платформа пропонує веб-додаток для голосування.

На сьогоднішній день Sequent провели **понад 6 виборчих процесів** з Podemos, найбільший з яких включав **понад 500 регіональних виборів** (500 типів бюлетенів) та обслужив понад 500 тисяч виборців.³⁰

²⁸ прим. SaaS-платформи – це хмарні сервіси, які нагадують готове програмне забезпечення за передплату без потреби встановлення на комп'ютер.

²⁹ прим. API – набір правил та інструментів для взаємодії програм між собою.

³⁰ <https://sequentech.io/case-study/bringing-online-voting-to-spanish-political-party-podemos/>

nVotes

Це інструмент електронного голосування, що був розроблений у 2011 році іспанськими програмістами. З того часу його використовують іспанські та норвезькі політичні партії, поліцейські профспілки, муніципальні адміністрації та професійні асоціації. Система має вбудовані функції безпеки, для кожного виборчого проєкту можна створити незалежну веб-сторінку. Крім того, це програмне забезпечення дозволяє такі функції як використання різних механізмів автентифікації та підпису. Використовується переважно на локальному рівні.³¹

The screenshot shows the nVotes dashboard for a 'Sample Election'. The interface includes a left sidebar with navigation options like 'New election', 'Current election', 'Dashboard', 'Basic details', 'Questions', 'Authentication', 'Census Configuration', 'Census Data', and 'Admin fields'. The main content area features a progress bar with stages: registered, createc, started, Stop voting (click to do now), tally done, results done, and results published. Below the progress bar are several data cards: 'Votes' (0), 'Census' (0) with a 'Send auth codes' button, 'Questions 1' and 'Answers 3', 'Status started', 'Authentication email', 'Election Id 4000126', 'Authorities 2' (with input fields for 'votular-prod-auth1' and 'votular-prod-auth2'), and 'Election public site Demo voting booth'. At the bottom, there are buttons for 'Create REAL election', 'Stop voting', and 'Duplicate election'.

Рис. 17. Функціонал інструменту nVotes.

Платформу використовували: **Провінційна рада Барселони** (це місцевий орган влади, який сприяє прогресу та добробуту громадян на своїй території та надає послуги 311 муніципалітетам), мерія Луго (Луго — це місто на північному заході Іспанії з населенням близько 100 000 осіб, яке використовувало нашу систему голосування для проведення процесу партисипативного бюджетування у 2015 році), мерія Мадрида (у лютому 2017 року nVotes було використано для проведення виборів з більш ніж **2,7 мільйонами виборців**, які мають право

³¹ <https://nvotes.com/>

голосу), SV Norway (Політична партія в Норвегії, заснована в 1975 році з використанням nVotes для внутрішніх виборів).³²

Voatz

Це мобільний додаток для організацій, які бажають інтегрувати онлайн-голосування у свої виборчі процеси. Додаток **використовує технологію блокчейн** для забезпечення безпеки та дійсності голосів, відданих через нього. Крім того, після реєстрації вся особиста інформація про виборців видаляється з метою захисту даних та анонімізації голосування. Окрім програмного забезпечення для онлайн-голосування заочно, Voatz також пропонує рішення для **мобільного голосування та петицій**. Платформа використовується в **США та Мексиці** на національному та локальному рівнях.³³

Найбільш ефективним використанням Voatz **на федеральних виборах у Мексиці** у 2024 році. Вибори 2024 року були історичними не лише завдяки технологічному прогресу, але й завдяки їм Мексика вперше обрала жінку-президента. Ця знакова перемога є ключовим кроком уперед до представництва та інклюзивності в мексиканській політиці. Система Voatz відіграла важливу роль у сприянні участі виборців у всьому світі, забезпечуючи можливість мексиканців, які проживають за кордоном, зробити свій внесок у ці знакові вибори.

Одним із ключових досягнень федеральних виборів 2024 року стала бездоганна робота платформи Voatz у складному середовищі кібербезпеки. Напередодні та під час виборів система успішно відбила численні кіберзагрози та потенційні атаки, спрямовані на зрив процесу голосування. Розширені функції безпеки Voatz, які включають наскрізне шифрування та незмінність на основі блокчейну, виявилися стійкими у захисті цілісності виборів.

Окрім демонстрації надійної кібербезпеки, вибори також показали різке зростання участі виборців за кордоном. Платформа Voatz допомогла здійснити цей сплеск, пропонуючи безпечний та зручний спосіб участі у виборах для

³² <https://nvotes.com/customers/>

³³ <https://voatz.com/>

мексиканців за кордоном. Явка виборців за кордоном зростає більш ніж удвічі порівняно з попередніми федеральними виборами 2018 року, що свідчить про те, як мобільні системи голосування на основі блокчейну можуть розширити можливості громадян незалежно від їхнього географічного розташування.³⁴

Kuorum

Це інструмент для **створення та хостингу платформ для онлайн-голосування** та участі. Сервіс є високо налаштованим, від створення відносно простих платформ для голосування до хостингу всього процесу громадської участі. Kuorum пропонує навчання, планування проектів, виконання та консультації протягом усього процесу. Застосовується в **Іспанії** на регіональному та локальному рівні.³⁵

Комплексну роботу команди Kuorum демонструє приклад **міста Толедо**. Радниця Хелен Галан успішно реструктуризувала механізми участі за допомогою нової постанови. Визначальною особливістю цієї реформи стало запровадження загальних зборів громадян на доповнення до роботи традиційних районних рад, що дозволило більшу участь нерайонних асоціацій.

План дій включав кілька заходів: навчання обраних посадовців та державних службовців управлінню процесами участі, надання місцевим організаціям навичок для розробки професійних комунікаційних кампаній та впровадження безкоштовної платформи участі, де громадяни, організації та міська рада могли б обговорювати обрані теми. Після успіху цього пілотного проекту міська рада Толедо зараз розглядає можливість запуску свого першого процесу партисипативного бюджетування.³⁶

Voto

Це цифрова платформа, що використовується для створення додатків до голосування. Користувачі можуть використовувати сервіс як **інструменти для**

³⁴ <https://voatz.com/2024/09/01/voatz-powers-historic-2024-federal-elections-in-mexico/>

³⁵ <https://www.kuorum.org/en>

³⁶ <https://www.kuorum.org/en/success-stories/the-municipality-of-toledo-digitalizes-participation>

порівняння своїх особистих позицій з політичними позиціями кандидатів і партій. Зазвичай VOTO використовується в муніципальних голосуваннях, а також державними установами та організаціями громадянського суспільства, які бажають провести вибори. VOTO вирізняється тим, що є першою платформою без коду для легкої розробки індивідуальних додатків для надання рекомендацій щодо голосування в **Німеччині**. Програмне забезпечення можна налаштувати відповідно до потреб користувача. Всю інформацію та профілі, що стосуються виборів, можна адаптувати, а також надається технічна підтримка.³⁷

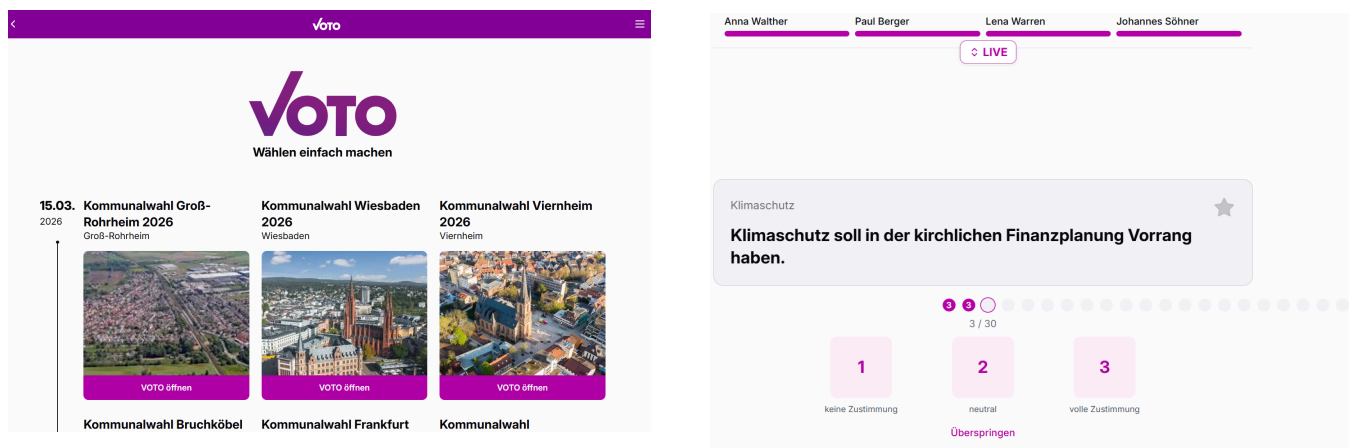

Рис. 18. Функціонал інструменту Voto.

У 2021 році Voto було використано на місцевих виборах у **Барселі** (Нижня Саксонія). Понад 13% громадян скористалися цією системою під час виборів. Для підготовки політичні партії співпрацювали між собою для заповнення профілів в електронній системі, а сама платформа просувалася у місцевих газетах та на веб-ресурсах муніципалітету.³⁸

Отже, інструменти електронного голосування пропонують безпрецедентну зручність та інклюзивність, дозволяючи брати участь у виборах дистанційно. Основним викликом залишається питання кібербезпеки, над яким активно працюють деякі з оглянутих сервісів. Електронне голосування все ще не є заміною традиційних способів голосування, тому найефективнішим є комбінація методів.

³⁷ <https://www.voto.vote/>

³⁸ <https://www.voto.vote/blog-posts/voto-in-barssel-ein-jahr-nach-der-kommunalwahl>

Як бачимо, електронне голосування може застосовуватися на різноманітних рівнях: на локальному, регіональному та національному.

Обговорення та прийняття рішень

Інструменти електронної демократії не обмежуються лише створенням умов для голосування. Якість прийнятих рішень напряму залежить від якості попереднього обговорення. У цьому розділі ми розглянули інструменти, що сприяють залученню до обговорення різноманітних груп населення: **Citizen OS, Assembl, Consider.it, Your Priorities, Ethelo, DemocraciaOS, Cocoriko, Colidée та Vooter.**

Таблиця 3. Відкритість досліджених інструментів обговорення та прийняття рішень

Назва інструменту	Чи є інструмент відкритим?
Citizen OS	+
Assembl	-
Consider.it	-
Your Priorities	+
Ethelo	-
DemocraciaOS	-
Cocoriko	-
Colidée	+
Vooter	-

Citizen OS

Це платформа електронної демократії, основною метою якої є **перетворення хаотичних обговорень на легітимні колективні рішення.** Використовується формат форуму, проте замість емоційності діалогу, архітектура

сервісу спонукає до конструктивності. Користувачі повинні додавати коментарі у колонки “За” та “Проти”. Процес роботи на Citizen OS побудований у вигляді циклу: від чернетки до фінального затвердження. Спільноти можуть **обговорювати документи, вносити правки, а після голосувати**. Унікальною особливістю цього сервісу є орієнтація на юридичну значущість, оскільки він забезпечує інтеграцію з цифровими підписами. Завдяки цьому можна підписати протокол зборів дистанційно. Citizen OS використовується в **Естонії, Індонезії, Німеччині** тощо, на локальному рівні.³⁹

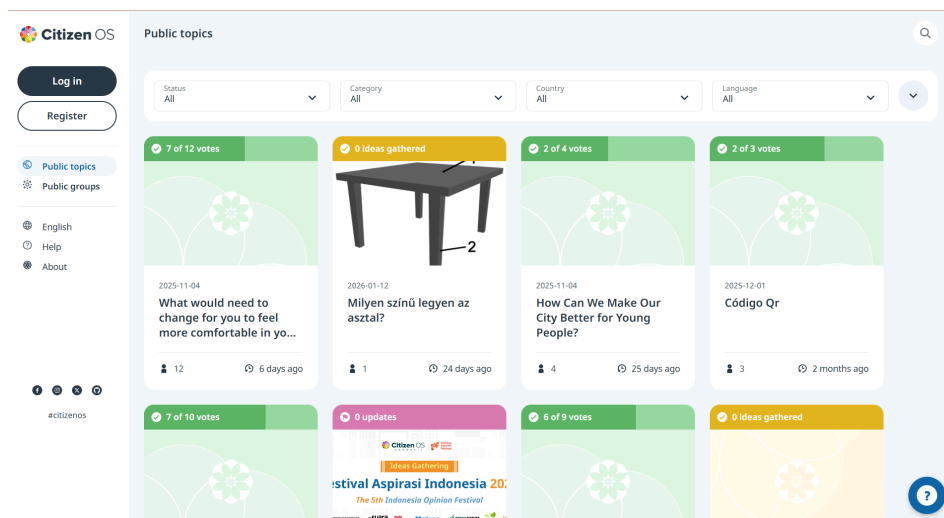

Рис. 19. Функціонал інструменту Citizen OS.

На платформі є багато відкритих голосувань на різноманітні теми. Окрім цього є можливість створити публічну групу для обговорення, яких доволі багато. Основна проблема в тому, що спільноти переважно неактивні, оскільки інструменту не вистачає розголосу та підвищення впізнаваності. Створювані групи та теми використовується як у публічному управлінні, так і в приватному.⁴⁰

Assembl

Ця платформа сприяє продуктивному діалогу та дозволяє користувачам вільно висловлювати свої думки, тому спеціально розроблена для відкритого та прозорого обговорення. Консультаційна структура має модульну будову:

³⁹ <https://app.citizenos.com/en/>

⁴⁰ <https://app.citizenos.com/en/public/topics>

спочатку вміст обробляється за допомогою алгоритмів машинного навчання, а потім аналізується та систематизується за допомогою працівників. Команда, що займається платформою, також пропонує консультації, аналізи та семінари. Використовується зокрема у **Франції** на національному та локальному рівнях.⁴¹

Кейси використання Assembl включає **міжнародні громадські консультації щодо майбутнього Франкофонії** (травень-липень 2020), **відкриті консультації для узгодження Бачення Декатлону 2030 року**, обговорення майбутнього розвитку міст (участь в обговоренні взяли близько півтори тисячі громадян, які розробили 30 реальних пропозицій) тощо. Дебати проводяться не лише громадськими організаціями та органами влади, а й приватними комерційними компаніями.³⁹

Consider.it

Це веб-система для обговорень, яка сприяє **ефективному онлайн-діалогу**, візуально узагальнюючи думки користувачів та їхнє обґрунтування. Вона використовується в різних контекстах, зокрема для взаємодії між містами та громадянами, генерування ідей та обговорення, стратегічного планування для некомерційних організацій. Функціонал дозволяє кожному **створити новий форум та налаштувати його** (додавати логотипи, фонові зображення, увімкнути переклад мови тощо). Платформа дозволяє задавати відкриті питання та залишати відгуки щодо конкретних пропозицій, ділитися думками. Застосовується у **США** на локальному рівні.⁴²

⁴¹ <https://www.blunenove.com/offres/assembl/>

⁴² <https://consider.it/>

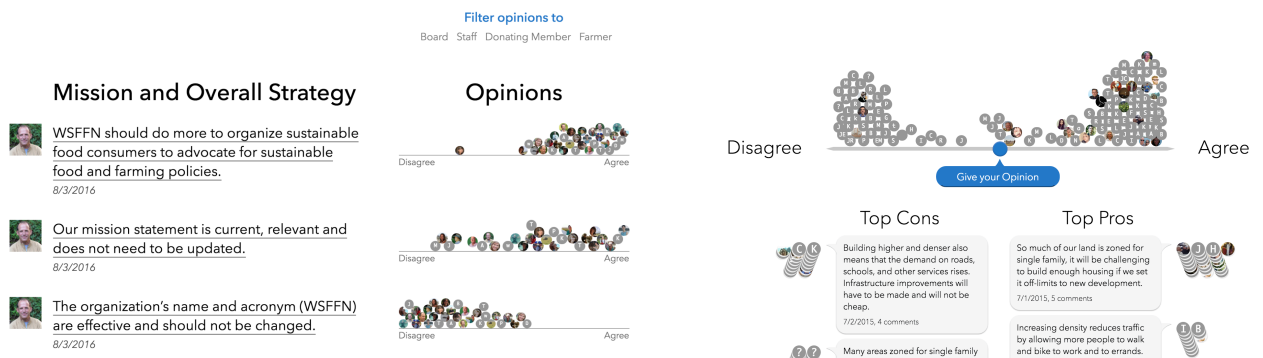

Рис. 20. Функціонал інструменту Consider.it.

У місті **Сіетл** (США) стикнулося з великою проблемою. Хоча місто процвітає, проте доступного житла стає все менше і менше. Для подолання проблеми місто почало розробляти стратегічний план до 2035 року. У 2016 році було здійснено опитування громадян на основі системи Consider.it, де громадяни розміщували свої пропозиції та голосували за них. Платформа допомогла врахувати думку громадськості та розробити якісну стратегію. Як коментує Сьюзі Філіпсен, старший спеціаліст зі зв'язків з громадськістю: **“Ми створили чудовий цикл зворотного зв'язку з мешканцями через Consider.it. Мешканці визнають інформацію, яку ми їм надаємо, навчаються на ній і навіть дякують нам.”** Платформа використовується не лише для залучення громадян, а й для стратегічного планування, бачення громади, децентралізованих рішень.⁴³

Your Priorities

Це хмарна онлайн-платформа, яка **об'єднує уряди та громадян для генерування ідей, обговорення та прийняття рішень**. За допомогою Your Priorities державні або приватні групи будь-якого розміру можуть співпрацювати для пошуку потенційних рішень. Ці пропозиції потім проходять справедливий процес обговорення, що дозволяє користувачам набути більшої впевненості та використати силу колективу. Громадяни можуть додавати аргументи до кожної концепції. Потім вони можуть голосувати «за» або «проти» цих аргументів, однак їм не дозволяється залишати прямі коментарі. Your Priorities використовується в

⁴³ https://consider.it/examples/public_engagement

багатьох ініціативах з бюджетування за участю громадськості та часто застосовується для збору ідей для них. Застосовується у багатьох країнах: від Ісландії до Судану, переважно локальний рівень.⁴⁴

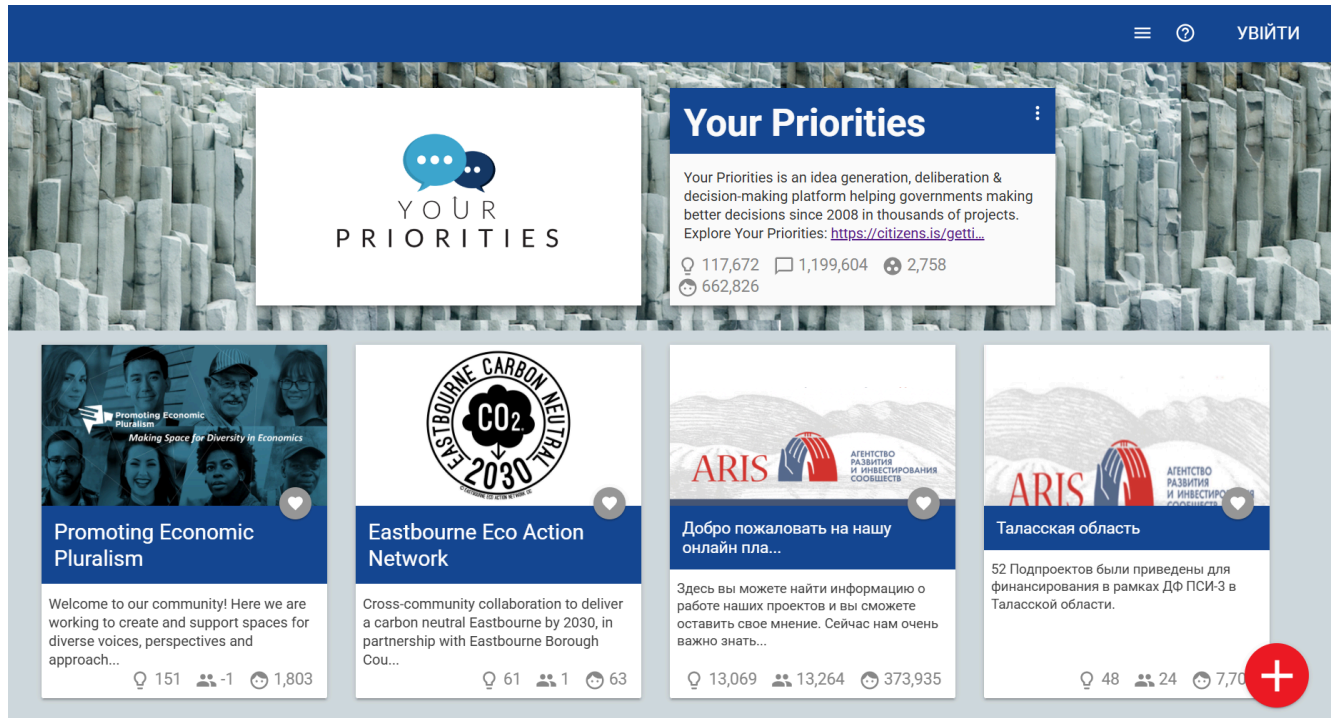

Рис. 21. Функціонал інструменту Your Priorities.

На платформі будь-яка організація може **створити власний форум та створювати обговорення**. Користувачі можуть коментувати пропозиції, голосувати за них. Тема форуму залежить від цілей: існують форуми окремих організацій, муніципалітетів тощо. Ефективність реалізації рішень залежить від адміністрації. Також існує проблема у кількості користувачів: форуми рідко оновлюються та залучають мало людей так само через низьку розповсюдженість ресурсу.

Ethelo

Це платформа для **децентралізованих процесів прийняття рішень**. За допомогою аналізу даних у реальному часі (створюється програмним

⁴⁴ <https://www.yrpri.org/domain/3>

забезпеченням компанії), продукт має на меті визначити найсприятливіше рішення для потрібного сценарію. Аналізується консенсус, визначаються пріоритети учасників та їх готовність приймати компроміси. Компанія, що створила платформу, пропонує бібліотеку шаблонів, які можна адаптувати під задачі конкретної організації або події. Платформи, побудовані на основі Ethelo, застосовуються в **Канаді**, на національному, регіональному та локальному рівнях.⁴⁵

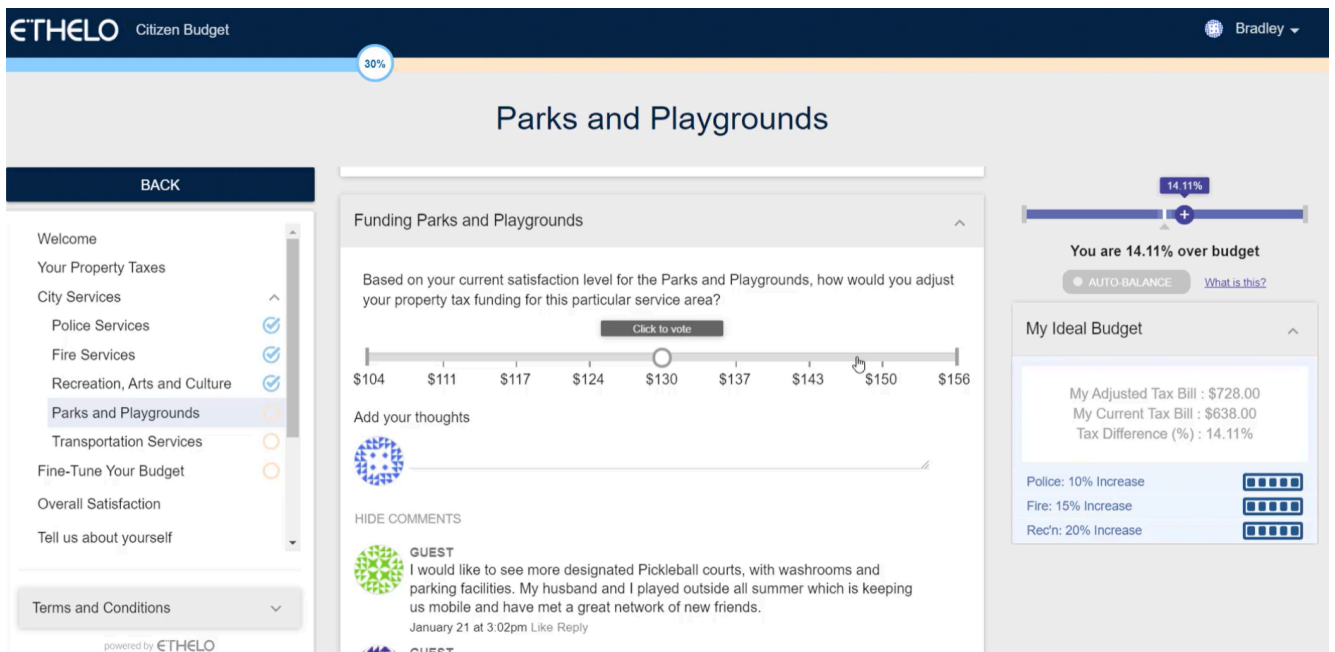
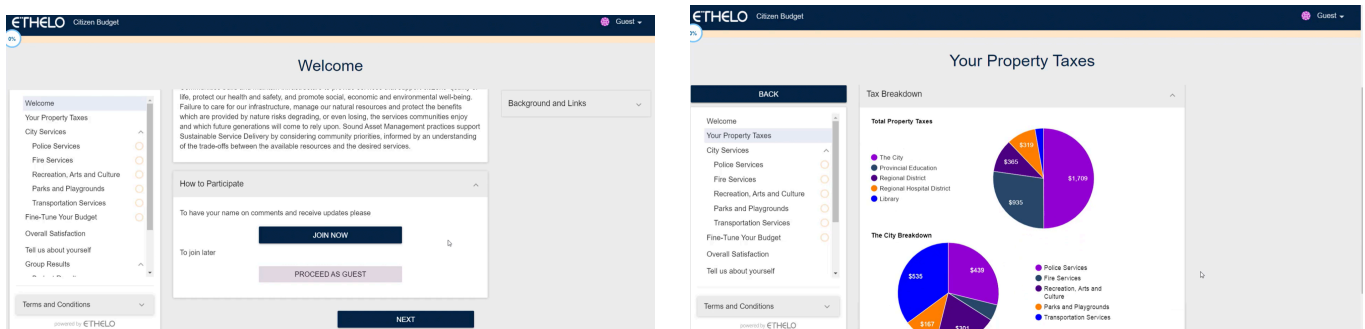

Рис. 22. Функціонал інструменту Ethelo.

У контексті цієї платформи цікаво розглянути використання Ethelo для **Міністерства з питань довкілля та зміни клімату**. Канада зазнає значного впливу

⁴⁵ <https://ethelo.com/>

зміни клімату, оскільки температура в країні зростає вдвічі швидше, ніж у середньому по всьому світу. Це потепління призвело до частіших і суворіших погодних явищ, таких як руйнівні лісові пожежі 2024 року, які призвели до викидів приблизно 8,6 мільярда тонн CO₂ у світі, причому Канада є основним фактором. У відповідь уряд Канади зобов'язався скоротити викиди парникових газів на 45–50% порівняно з рівнями 2005 року до 2035 року, прагнучи досягти нульового рівня викидів до 2050 року. Для досягнення цілей важливим викликом стало залучення громадян до прийняття рішень.

У лютому 2024 року уряд ініціював процес залучення громадськості, щоб зібрати думки канадців та корінних народів щодо скорочення викидів до 2035 року. Співробітники платформи Ethelo надали посібники щодо використання платформи, а її впровадження відбувалося в декілька етапів. Перед запуском було проведено тестування на доступність та забезпечено двомовність. Учасники з різних соціальних груп поділилися своєю думкою за допомогою структурованих опитувань, а неналежні відповіді видаляла автоматична модерація коментарів. Для аналізу даних у тому числі використовувався штучний інтелект.

У результаті команда досягла високої участі (майже 11 000 учасників та понад 23 000 коментарів) та залучила різні соціальні групи з регіонів. Аналіз настроїв 23 523 коментарів виявив глибоку зацікавленість громадськості з різноманітними та часто поляризованими думками. Загалом 48% коментарів були негативними, 34% позитивними та 18% нейтральними. Ключовими темами були кліматична політика, захист довкілля та економічні проблеми. В емоційних тонах переважали розчарування (46%), надія (19%) та занепокоєння (13%).

Загальнонаціональне опитування надало більше інформації Міністерству з питань довкілля та зміни клімату, що дало можливість адаптувати стратегію до потреб громадян.⁴⁶

Cocoriko

Це платформа для громадської участі, призначена для підвищення залученості громадян, яка дозволяє користувачам **збирати ідеї з місцевих політик**

⁴⁶ <https://ethelo.com/case-study/canada-climatetargets2035/>

та думки громадян, проводити обговорення їхніх переваг та недоліків, відобразити результати у вигляді звітів та карт. Використовується для прийняття рішень на основі консенсусу, оскільки дозволяє оцінити рівень згоди та ставлення до кожної пропозиції. Існує можливість створювати опитування та писати коментарі. Відвідуваність кожної з пропозицій передається через інтерактивні карти, платформа надає статистику в режимі реального часу. Команда Cocoriko надає безкоштовні вебінари та навчання щодо користування платформою. Використовується в **Канаді** на регіональному та локальному рівнях.⁴⁷

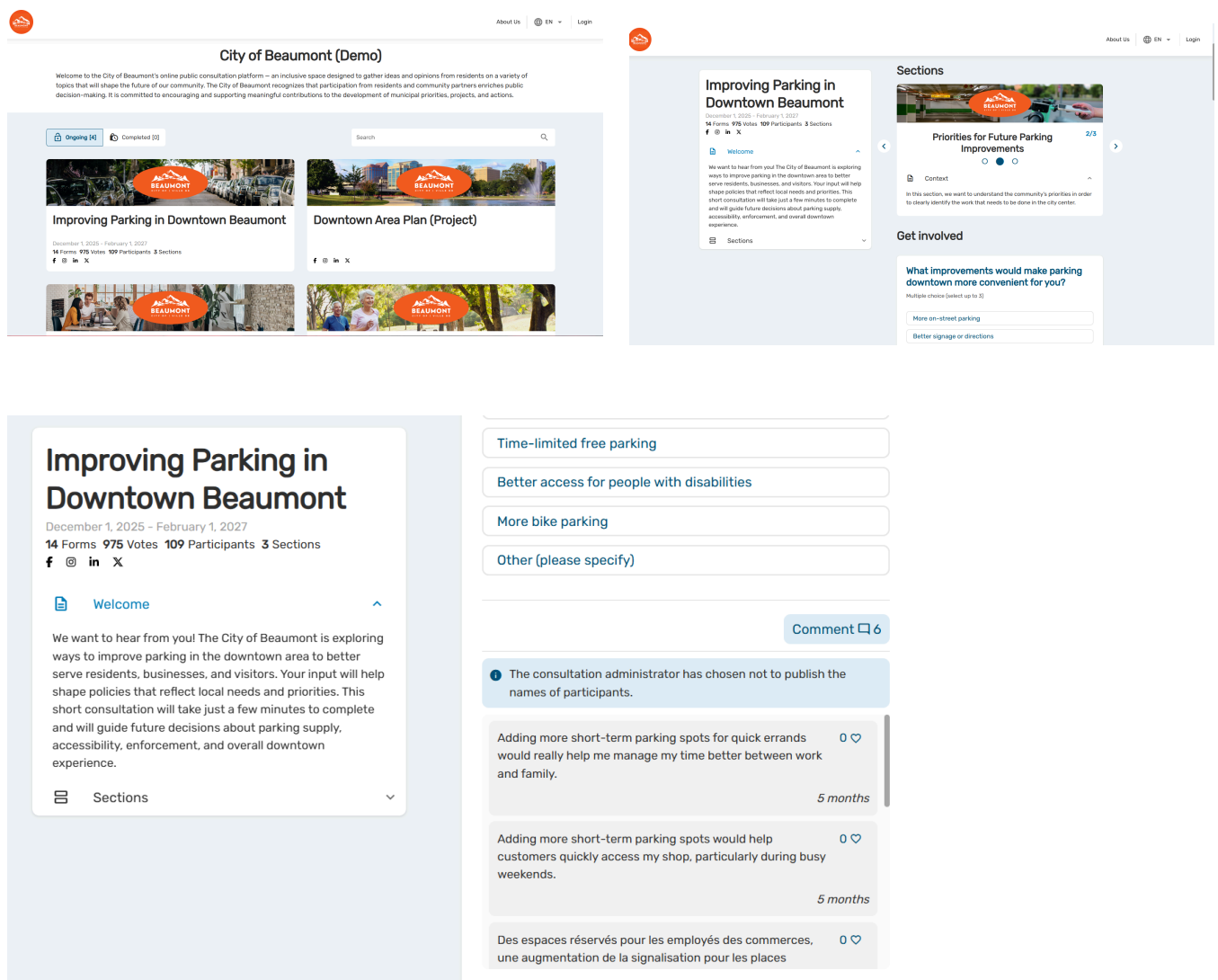

Рис. 23. Функціонал інструменту Cocoriko.

⁴⁷ <https://www.cocoriko.org/>

Платформу Sosogiko використовувало місто **Тетфорд** (Канада). Протягом року воно пропонує насичену програму муніципальних культурних та розважальних заходів, що поєднують різні види спорту з безліччю літературних, мистецьких та активних заходів на свіжому повітрі. Служба відпочинку та культури міста Тетфорд Майнс вважала за необхідне виміряти задоволеність тих, хто бере участь у запропонованих заходах.

Після запуску міні-опитування, пов'язаного з програмою водних видів спорту, місто використало платформу і для інших видів діяльності, таких як заняття танцями та заходи, що проводяться у бібліотеках. Опитування поширювалося за допомогою оголошень та у соцмережах, оскільки платформа дозволяє створити QR-код.

Опитування щодо задоволеності дуже корисні для відділу дозвілля та культури, оскільки вони допомагають визначити сильні сторони та напрямки для покращення в різних програмах. Кількість учасників кожного опитування достатня, і команда з питань дозвілля високо цінує їхній внесок.⁴⁸

Colidée

Це комплексна онлайн-платформа, призначена для підтримки співпраці та колективного прийняття рішень в організаціях та спільнотах. Платформа побудована на основі загального набору інструментів і функцій, що включають можливість **обміну інформацією, участі у поточних проєктах, відстеження прогресу в досягненні спільних цілей**. Однією з переваг платформи є **можливість персоналізувати платформу відповідно до конкретних потреб організації або спільноти**. Це можна зробити за допомогою різних опцій налаштування: створення власних робочих процесів, визначення конкретних ролей і прав доступу, інтеграція з іншими інструментами та системами. Colidée також пропонує ряд функцій, що призначені для підтримки взаємодії та участі: модерація, мультимедійні галереї, можливість відстежувати ідеї та слідкувати за ними, інтеграція з мобільними пристроями. В платформу інтегровані інструменти синтезу та аналізу даних, які

⁴⁸ <https://www.cocoriko.org/en/blog/sondages-de-satisfaction>

можуть допомогти зацікавленим сторонам. Solidée застосовується у Франції на регіональному та локальному рівнях.⁴⁹

Платформа надає можливість створювати простори для діалогу, додавати ідеї, підписуватися на різних учасників просторів. Простори можуть бути як публічними, так і приватними. При реєстрації не потрібні дані, що ідентифікують особу (наприклад, електронного підпису). Наприклад, у просторі **Національного конгресу обраних посадових осіб з питань цифрових технологій**, що проходив у кінці січня, учасники могли під час самого заходу вносити свої пропозиції (у сумі 248). Є можливість підтримувати пропозиції, які сподобалися. Аналіз даних представляється у вигляді хмари слів або групи ідей. Відображення ідей також можна налаштувати: у вигляді карток, списку, карти тощо. У просторі також можна налаштувати теми, на які приймаються пропозиції.⁵⁰

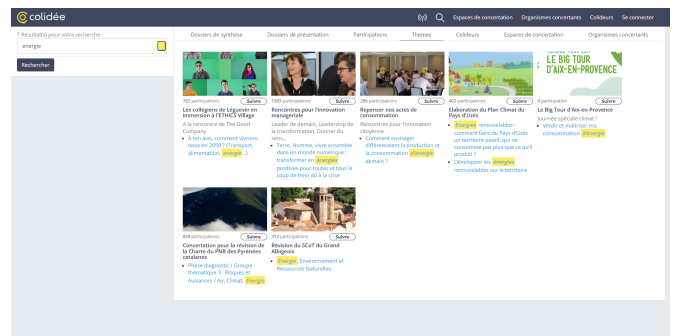
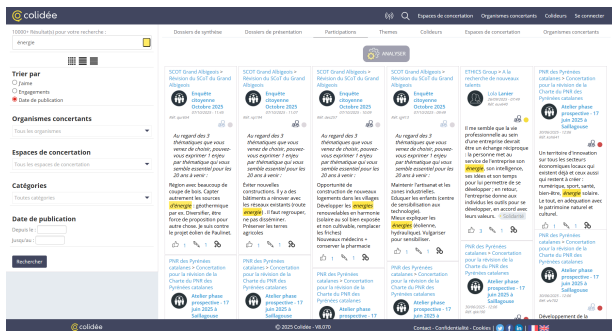

Рис. 24. Функціонал інструменту Colidee.

Vooter

Це цифрове рішення для **обміну інформацією, голосування та безпосереднього консультування**, яке має на меті зміцнити згуртованість у спільноті. За допомогою Vooter користувачі отримують доступ до готового, зручного та швидкого у впровадженні рішення для безпечного дистанційного голосування, консультацій та публічного голосування, що дозволяє капіталізувати спільноту, яка формується з часом, для збору думок до, під час та після реалізації проектів. Платформа модерується адміністраторами та **забезпечує анонімність і конфіденційність** думок користувачів. Vooter переосмислює прямі консультації з

⁴⁹ <https://colidee.com/home>

⁵⁰ <https://colidee.com//o179p804/participer.htm>

громадянами, щоб краще залучити мешканців до громадської діяльності та посилити їх взаємодію з обраними посадовими особами за допомогою постійної комунікації в режимі реального часу. Застосовується у **Франції** на локальному рівні.⁵¹

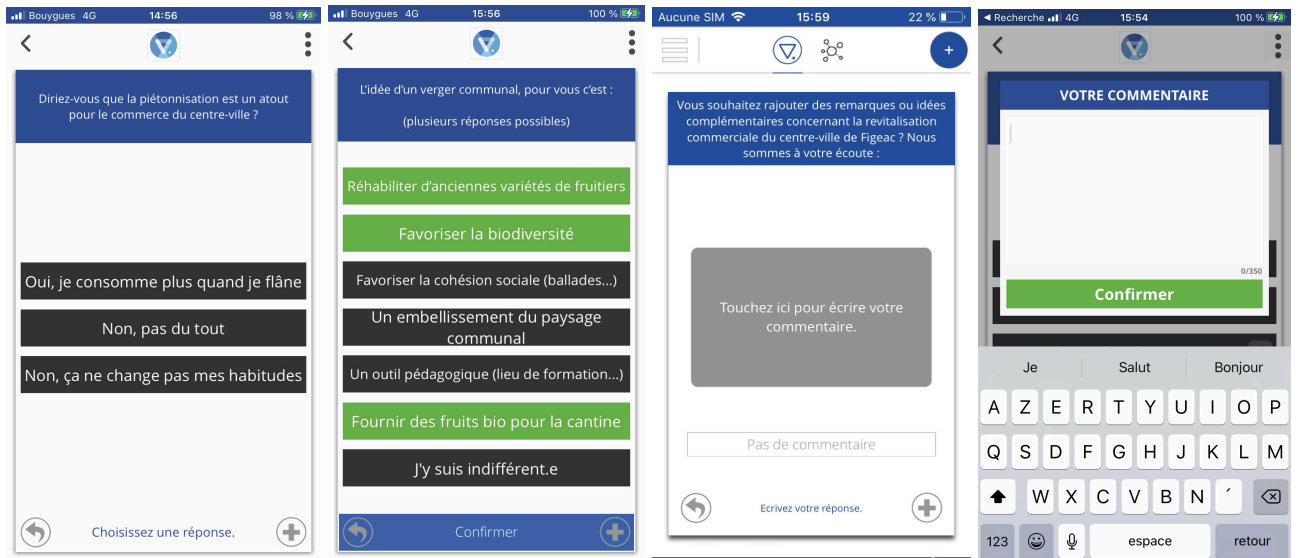

Рис. 25. Функціонал інструменту Vooter.

Цей інструмент використало зокрема **місто Фіжак** для проведення громадських консультацій. Передбачалися масштабні консультації у сфері торгівлі, мобільності та транспорту, розвитком громадських просторів тощо. Оскільки сфер багато, анкета мала вийти надзвичайно довгою. Тому міська рада вирішила використати платформу Vooter для досягнення цієї амбітної мети. Інструмент забезпечив усі можливі типи запитань, оптимізацію анкету тощо. Інтерфейс адміністратора Vooter базується на SaaS-платформі, доступний безпосередньо через Інтернет, а різні рівні доступу адміністратора можна визначити відповідно до рівня відповідальності кожного користувача. Після онлайн-консультації модерація не потрібна. Коментарі респондентів не публікуються. Місцева влада зберігає повний контроль над своєю комунікацією. Таким чином, міська влада забезпечила залучення користувачів, забезпечила надійність та чіткість зібраної інформації.⁵²

⁵¹ <https://collectivites.vooter.co/>

⁵² <https://collectivites.vooter.co/consultation-citoyenne-en-continu/>

Таким чином, платформи для обговорення та прийняття рішень заповнюють прогалину між виникненням суспільної проблеми та її врегулюванням. Завдяки ним розмитий суспільний запит перетворюється на чітке рішення. Окрім цього оглянуті інструменти дозволяють приймати рішення, засновані на думці великої групи громадян та підвищують їхню інклюзивність.

Міське планування

Питання міського простору завжди найбільше впливає на якість життя та його комфорт. У цій сфері використовуються як інструменти картографування, що покращують планування, так і інструменти міських сервісів. У напрямку “Міське планування” ми виділили такі платформи як **Maptionnaire**, **Senf.app**, **DIPAS**, **coUrbanize**, **Mapotic**, **ArcGIS**, **Mein Berlin**.

Таблиця 4. Відкритість досліджених інструментів міського планування

Назва інструменту	Чи є інструмент відкритим?
Maptionnaire	-
Senf.app	-
DIPAS	-
coUrbanize	-
Mapotic	-
ArcGIS	-
Mein Berlin	-

Maptionnaire

Це платформа для залучення громадян до раціонального планування місцевого розвитку. Вона спрощує збір місцевої інформації за допомогою опитувань. Є універсальною, використовується для таких процесів як **розробка**

опитувань, автоматизація публічних слухань, впровадження партисипативного бюджетування. Користувачі також можуть налаштовувати збір даних, створювати форуми для залучення громадян, адаптовувати процеси відповідно до потреб. Платформа пропонує послуги з налаштування, розробки процесів, модерації, звітності, електронних посібників та вебінарів. Maptionnaire використовується зокрема у **Фінляндії, США, Німеччині** на локальному рівні.⁵³

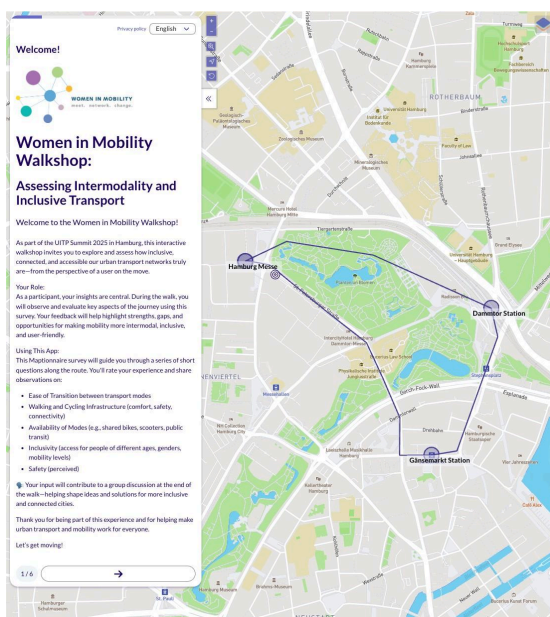
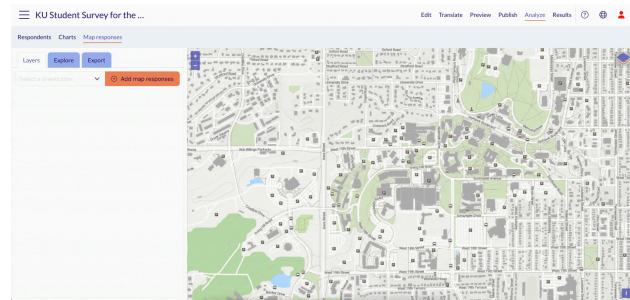
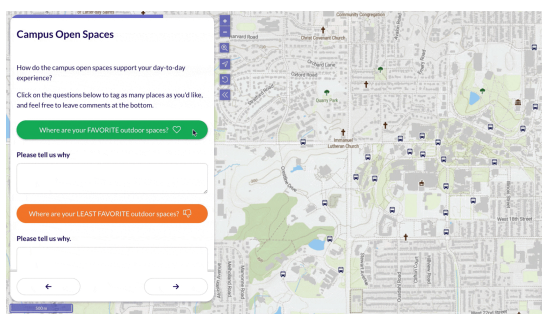

Рис. 26. Функціонал інструменту Maptionnaire.

Гельсінське регіональне транспортне управління працює у столичному регіоні та обслуговує 1.3 мільйона жителів залізничним, автобусним та паромним сполученням, а також велопрокатом. Управління має цілі щодо зниження викидів вуглецю, що вимагає збільшення кількості пасажирів в умовах обмеженого

⁵³ <https://www.maptionnaire.com/product>

державного фінансування. Для досягнення цієї мети спершу варто було провести опитування громадян. Для цього був вибраний сервіс Maptionnaire.

За допомогою Maptionnaire Гельсінське регіональне транспортне управління залучило понад 30 тисяч мешканців до участі в картографічному опитуванні (анкеті на основі карти. У результаті вони зібрали кількісні геопросторові дані про поїздки, пункти призначення та види транспорту. Якісні геопросторові дані містили мотивацію та вподобання мешканців, що дозволило виявити можливості для подальшого розвитку громадського транспорту. Отримані дані лягли в основу майбутніх проєктів розвитку транспортної інфраструктури для збільшення пасажиропотоку.⁵⁴

coUrbanize

Це платформа для **міських забудовників** (приватних та муніципальних), мета якої є залучення громади поза межами публічних засідань. Вона пропонує мешканцям громади доступний спосіб надавати відгуки щодо запланованих проєктів забудови. Це допомагає прискорити процес **планування та затвердження, зниження витрат для забудовників та більшого залучення членів громади**, на яку впливають ці плани. coUrbanize використовується в **США** на локальному рівні.⁵⁵

⁵⁴<https://www.maptionnaire.com/customer-stories/expand-sustainable-public-transportation-by-engaging-residents>

⁵⁵ <https://www.courbanize.com/>

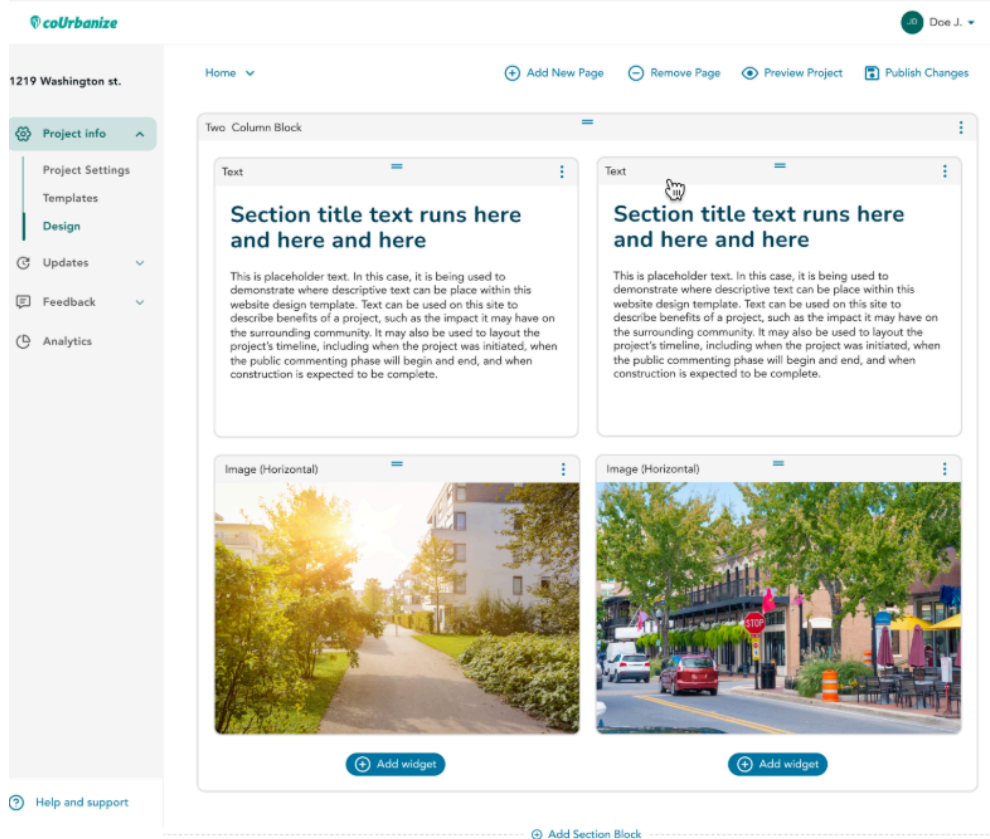

Рис. 27. Функціонал інструменту coUrbanize.

У планах штату Каліфорнія щодо перетворення надлишкової державної та міської власності на доступне житло, компанію **BRIDGE Housing** було обрано для перетворення незабудованої ділянки в Північному Сакраменто на 124 одиниці доступного житла для сімей з доходом від 30 до 60% від середнього доходу, включаючи 25% постійного житла з підтримкою. Оскільки проєкт має соціальну спрямованість, то команда забудовника вирішила використати платформу coUrbanize для залучення громадян. У результаті BRIDGE Housing залучив ширшу групу громадян, включаючи латиноамериканців та чорношкірих, спростував дезінформацію та продемонстрував прозорість і отримав підтримку на голосуванні у міській раді для отримання цієї ділянки.⁵⁶

56

<https://www.courbanize.com/case-studies/overcoming-nimby-opposition-to-affordable-supportive-housing>

Mapotic

Це онлайн-платформа, яка надає **інтерактивні карти міського планування та результати дистанційного зондування**. Поєднуючи різні географічні та негеографічні дані, вона пропонує актуальну інформацію про поточні проекти, майбутні виклики та вплив міських покращень. Вона може легко автоматизувати потік даних Інтернету речей, які можна візуалізувати в привабливому та зрозумілому форматі. Це допомагає особам, які приймають рішення, отримати кращий огляд та докази, а громадяни отримують краще розуміння того, що відбувається в їхньому регіоні. Карти можна використовувати для моніторингу дорожнього руху, відображення велосипедистів та пішоходів, виділення важливих послуг у регіоні та представлення впливу заходів, які вже вживаються. Безкоштовний онлайн-конструктор карт Mapotic дозволяє легко **поєднувати дані з різних існуючих баз даних в одну зрозумілу візуалізацію**, яка надає мешканцям актуальну інформацію. Він не вимагає специфічних знань, що робить його простим рішенням для місцевих органів влади для планування змін у їхньому регіоні, будь то поліпшення інфраструктури, міські послуги або екологічні заходи. Платформа пропонує мобільні додатки крім веб-виходів, і клієнти можуть легко створити власний мобільний додаток з картами під своїм брендом. Платформа використовується, до прикладу, в **Чехії та Словаччині**.⁵⁷

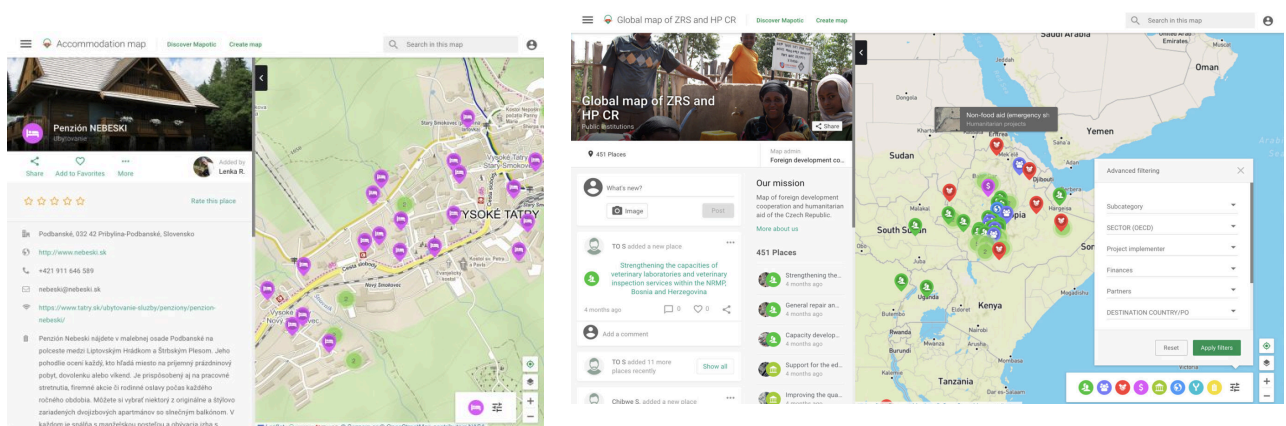

Рис. 28. Функціонал інструменту Mapotic.

⁵⁷ <https://www.mapotic.com/solutions/civic-and-government/>

Коли на початку 2022 року в Україні розпочалося повномасштабне вторгнення, тисячі людей втекли в пошуках безпеки. У відповідь волонтери з Česko.Digital та Mapotic запустили **Umapa** – карту швидкого реагування, яка направляє біженців до критично важливих послуг, таких як притулки, правова допомога, транспорт та харчування. Згодом проєкт розширився до **IntegroMap** – інтерактивної карти, яка підтримує мігрантів, біженців та соціально вразливі групи населення. IntegroMap підключається до кількох зовнішніх систем через API та процеси синхронізації, автоматично отримуючи перевірену інформацію від перевірених партнерів. Дані з таких джерел, як IOM, ManpowerGroup, KdeJePrace.cz та урядових джерел, регулярно оновлюються та перетворюються на записи з геотегами. Додатково було розроблено мобільний додаток.⁵⁸

ArcGIS

Це індивідуально настроювана платформа для залучення громадськості, яка **організовує людей, дані та інструменти за допомогою інформаційних ініціатив**. Платформа дозволяє клієнтам надавати членам своєї громади вичерпні (просторові) відкриті дані за допомогою візуалізації у вигляді карт, карт-історій, інформаційних панелей та діаграм, що дає змогу обмінюватися інформацією в більш інтуїтивний спосіб. Крім того, платформа має **інструменти для опитувань та пропозицій**, які можна використовувати для збору даних, пов'язаних з ініціативою, безпосередньо від учасників, що ще більше сприяє залученню спільноти. Центральним елементом платформи є **географічна інформаційна система (ГІС)** від Esri. Вона допомагає користувачам зрозуміти закономірності та взаємозв'язки даних у географічному контексті, покращуючи розуміння та передачу інформації. Використовується в **Бразилії, США, Іспанії, Італії** на всіх управлінських рівнях.⁵⁹

⁵⁸

<https://www.mapotic.com/customer-stories/interactive-map-for-long-term-support-and-social-integration/>

⁵⁹ <https://www.esri.com/en-us/home>

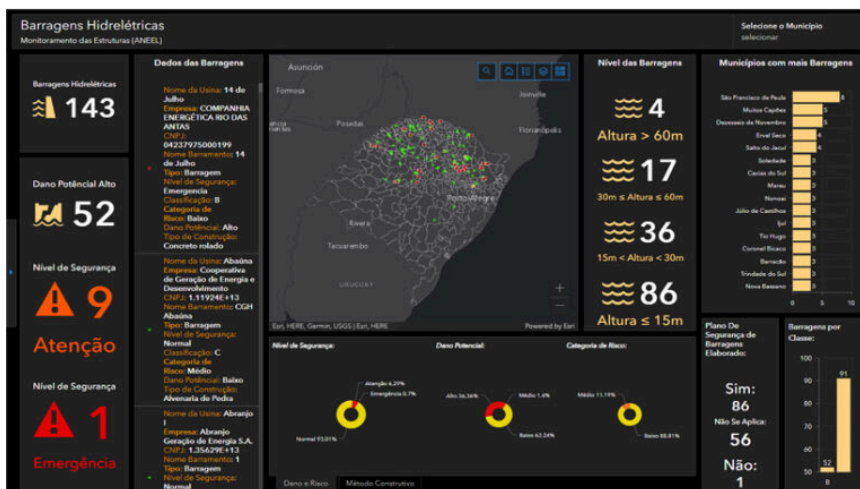

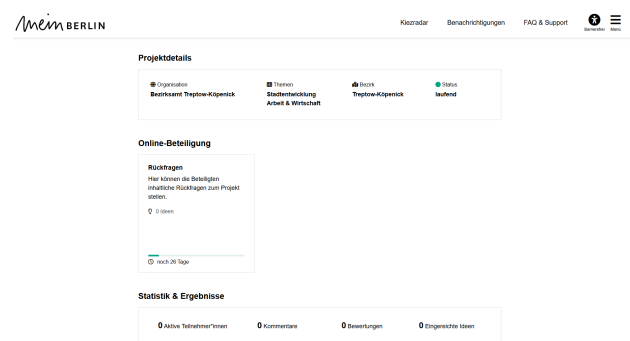
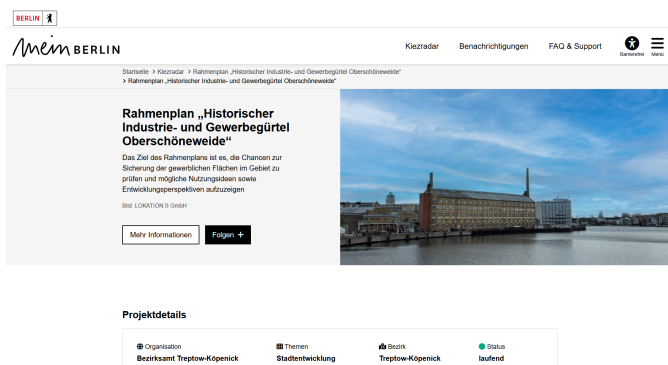
Рис. 29. Функціонал інструменту ArcGIS.

У межах одного з найбільших європейських проєктів міського розвитку Відень перетворює занедбаний аеродром на **Асперн-Зештадт** — одну з найдинамічніших громад Європи та випробувальний майданчик для ініціатив «розумного міста». У міру того, як Асперн-Зештадт набуває форми, ArcGIS стає потужним інтегрованим інструментом для планувальників та архітекторів, забезпечуючи спільний віртуальний простір для зустрічей та даних, пов'язаних з проєктом. Карти та інформаційні панелі сприяють співпраці між державними та приватними партнерами. 3D-геопросторовий цифровий двійник допомагає вимірювати прогрес та досліджувати майбутні сценарії для підвищення сталості.⁶⁰

⁶⁰ <https://www.esri.com/en-us/arcgis/geospatial-platform/overview#the-city-of-vienna>

Mein Berlin

Це платформа для участі громадян, яка запропонована федеральною землею Берлін. Тут можна **подавати свої ідеї, обговорювати їх та голосувати**. Теми обговорень розбиті за районами, наразі усі опитування розбиті за такими напрямками: розвиток міст, навколишнє середовище та зелені зони; сусідство та участь; трафік; діти, молодь та сім'я; будівництво; освіта та дослідження; спорт та здоров'я; культура та дозвілля; робота та економіка; інтеграція; фінанси; антидискримінація. **Подані пропозиції оцінюються відповідними співробітниками, а про результати обговорень можна дізнатися після завершення періоду обговорень**. Ідеї громадян можна розташовувати на інтерактивній карті, а також доступне спільне редагування текстів. Щоб слідкувати за тим чи іншим проектом можна підписатися на нього. Проте громадяни не можуть створювати власні проекти на сайті: для цього потрібно звернутися до Берлінської державної адміністрації. Створена платформа працює на Adhocrasy, що є відкритим програмним забезпеченням.⁶¹

⁶¹ <https://mein.berlin.de/>

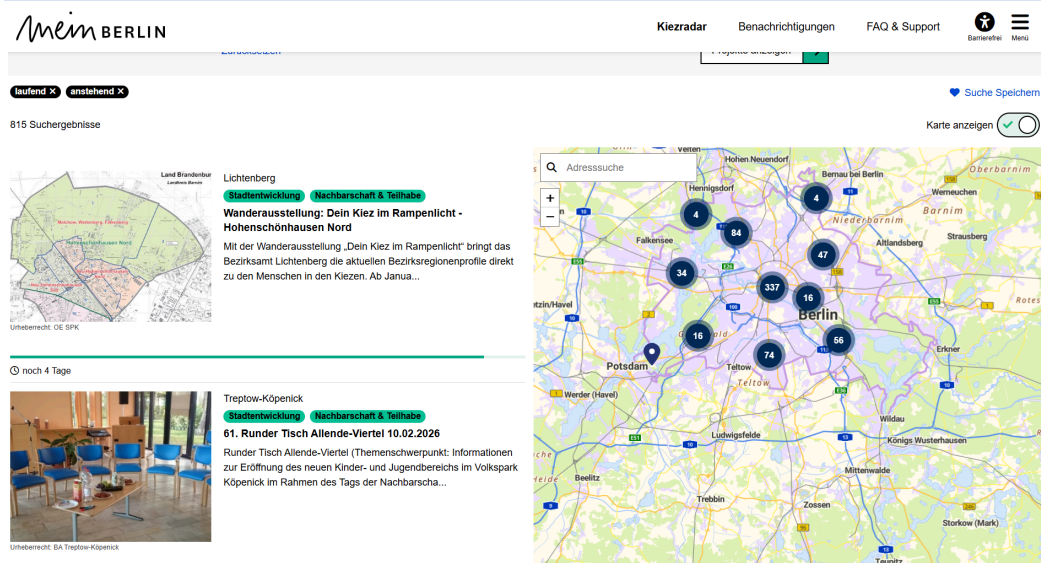

Рис. 30. Функціонал інструменту Mein Berlin.

Використання цифрових інструментів міського планування є важливим процесом у покращенні якості життя мешканців. Платформи з картографування дозволяють уникнути хаотичної забудови, а інтерактивні карти міста роблять його інклюзивнішим та підвищують ефективність реалізації міських ініціатив. Окрім цього важливою є участь громадян у розбудові міста, через що такі додатки як Mein Berlin виходять на перший план, підвищуючи рівень залученості містян до прийняття рішень.

Україна не відстає від іноземних колег у плані розвитку міських додатків. Еталонним у цій сфері є додаток "Київ Цифровий". Застосунок цифровізує оплату громадського транспорту, що включає поповнення проїзного, створення одноразових квитків, переглядати рух транспорту, замовляти учнівський. Для водії є сервіси сплати за погодинне паркування або покупка абонементу для паркування, сплачувати штрафи та повертати евакуйоване авто. Додаток має функції електронної демократії (подання петицій, опитування, чат ОСББ), сервіси сплати комунальних послуг та перегляду стану енергосистеми. Окрім цього "Київ Цифровий" також використовує картографування: мапа з пунктами незламності, вбиральнями, станом повітря, пунктами сортування сміття, пункти психологічної допомоги та доступність для людей з інвалідністю. Цей приклад переноситься і на інші міста: "єКраматорськ", "Кременчук Цифровий", "е-Харків", "е-Тернопіль" тощо.

Сервіси та зворотній зв'язок

У цифрову епоху ми звикли до високих стандартів обслуговування у приватному секторі, тому вимагаємо такого ж і від державного. Електронні сервіси та зворотній зв'язок замінюють бюрократичні процедури та значно спрощують процес взаємодії з державою. У цьому розділі ми розглянемо інструменти, такі як **FixMyStreet**, **Novoville**, **CityMag Mairie** та **Imagina**, що покращують якість державних послуг.

Таблиця 5. Відкритість досліджених сервісів та інструментів зворотнього зв'язку

Назва інструменту	Чи є інструмент відкритим?
FixMyStreet	+
Novoville	-
CityMag Mairie	-
Imagina	-

FixMyStreet

Це додаток, що призначений для **управління та обслуговування громадських просторів за участі громади**. За допомогою нього громадяни можуть безпосередньо повідомляти про якісь пошкодження у громадських місцях, перешкоди тощо. Це спрощує адміністративний процес та підвищує швидкість реагування на проблеми. Також платформа легко інтегрується в існуючу систему управління, що не перешкоджає роботі державних органів та органів місцевого самоврядування. Додаток активно використовується у **Великобританії** на локальному рівні.⁶²

Повідомити про проблему можна у декілька кліків. Спершу потрібно ввести найближчий поштовий індекс або адресу, позначити проблему на карті та описати

⁶² <https://www.fixmystreet.com/>

деталі, а потім звернення автоматично надсилається до місцевої ради. Платформа є повністю безкоштовною, проте додаткові послуги вимагають оплати.

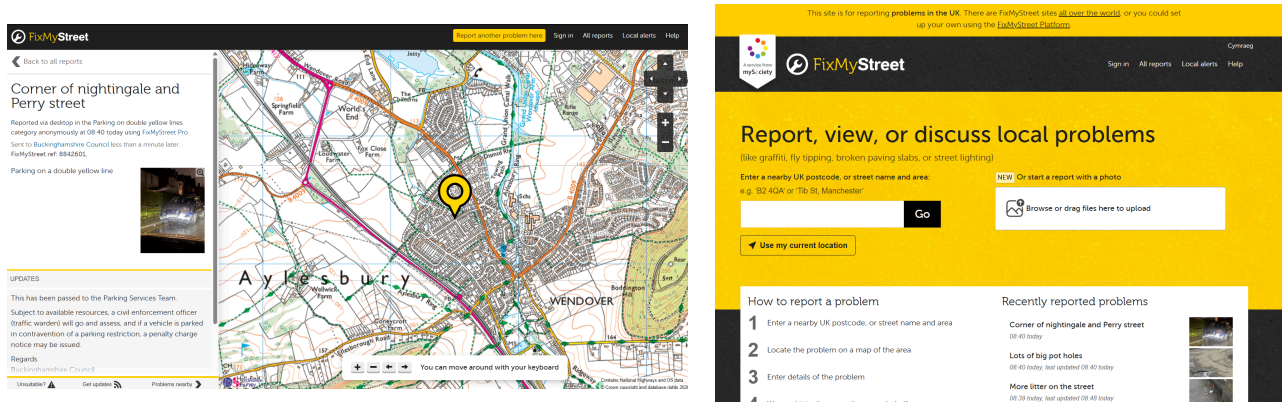

Рис. 31. Функціонал інструменту FixMyStreet.

FixMyStreet інтегрувала в тому числі **Рада графства Нортумберленд** у 2023 році. В рамках програми трансформації BEST Ради, Нортумберленд хотів зробити значні кроки до покращення механізмів звітності про проблеми з обслуговуванням громадських територій та управління запитами. У рамках впровадження FixMyStreet однією зі сфер застосування платформи стало водовідведення на автомагістралях, оскільки дороги стають все більше завантаженими, а зими теплішими. Громадяни мали змогу вибрати тип проблеми, позначити місце на карті та додати фотографії проблеми. З моменту впровадження вирішення проблем з водовідведенням на автомагістралях стало більш ефективним: за кілька місяців за допомогою додатку надійшло понад 3 тисячі повідомлень, а 92% проблем з водовідведенням на автомагістралях були вирішені. Було підвищено прозорість для кращого користувацького досвіду та зворотнього зв'язку, підвищено якість даних, що збираються у звітах.⁶³

Novoville

Це платформа для взаємодії, яка заповнює прогалину між громадянами та місцевою владою. Вона є хмарною, постійно надаються нові модулі або інтеграція в існуючу систему управління. За допомогою платформи органи місцевого

⁶³ <https://www.societyworks.org/case-studies/northumberland-county-council/>

самоврядування можуть **індивідуально спілкуватися з громадянами, ефективно управляти запитами, приймати обґрунтовані рішення на основі даних.** Громадяни можуть використовувати платформу за допомогою додатка, веб-версії або чат-боту. Поширений у **Великобританії та Греції** на локальному рівні.⁶⁴

Платформа Novoville почала впроваджуватися в **Афінах** (Греція), зокрема для діджиталізації процесу подання запитів та звернень громадян. Дані, зібрані командою впровадження демонструють успіхи: у період з січня 2024 року по квітень 2025 року через платформу Novoville було подано 259 475 запитів громадян, 86% з яких було успішно вирішено, а середній час відповіді скорочено до 5 днів. Також місто взаємодіяло з громадянами через 524 958 повідомлень (через SMS, електронну пошту та push-сповіщення), зміцнюючи двосторонній зв'язок. У консультації через чат-бота Novoville 91% учасників висловили бажання активно брати участь у прийнятті рішень, що стосуються їхнього міста, використовуючи сучасні цифрові інструменти.⁶⁵

Впровадження сервісних платформ та платформ зворотнього зв'язку змінює модель управління, долучаючи елементи співробітництва. Місто стає спільним проектом усіх громадян, де мешканці займають активну позицію. Оглянуті інструменти дозволяють ідентифікувати проблемні зони населених пунктів та знайти спільне рішення у боротьбі з ними.

З метою ідентифікації проблем основним і найбільш ефективним інструментом в Україні є електронні звернення. Їх можна подати на будь-якому рівні: центральному чи місцевому. На центральному рівні є Урядовий контактний центр⁶⁶, де можна подати звернення в електронному форматі. Окрім цього кожен центральний орган виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування по своєму забезпечує подання звернень.

⁶⁴ <https://novoville.com/>

⁶⁵ <https://crm.novoville.com/pages/post?id=49>

⁶⁶ <https://ukc.gov.ua/>

GovTech

Електронну демократію часто сприймають лише через призму взаємодій з громадянами: консультації, онлайн-голосування, запити та звернення тощо. Однак ефективність усіх цих інструментів може звести нанівець бюрократичний апарат, якщо процеси всередині органів влади залишаються застарілими та неефективними. Інструменти GovTech автоматизують документообіг, забезпечують протоколювання засідань тощо. У цьому розділі ми поглянемо на функціонал таких інструментів як **Granicus**, **eSesja** та **Konveio**.

Таблиця 6. Відкритість досліджених інструментів GovTech

Назва інструменту	Чи є інструмент відкритим?
Granicus	-
eSesja	-
Konveio	-

Granicus

Це провідна комерційна хмарна платформа, розроблена для державного сектору. Вона автоматизує рутинні процеси, покращує якість надання послуг та забезпечує комунікацію з населенням. Однією з найсильніших сторін платформи є **модуль управління засіданнями**. Для апарату ради це повна автоматизація підготовки сесій: від формування порядку денного та розсилки матеріалів депутатам до проведення прямих трансляцій голосувань та автоматичної генерації протоколів. Це забезпечує прозорість для громадян, оскільки вони отримують відеозаписи усіх засідань. Іншим важливим блоком є **система комунікацій та цифрових послуг**: платформа дозволяє проводити інформаційні кампанії через різні канали зв'язку з аналітикою охоплення. Використовується переважно у **США та Великобританії** на усіх рівнях управління.⁶⁷

⁶⁷ <https://granicus.com/>

Округ Франклін (США) стикнувся з проблемою управління контентом. Існувало 25 окремих, не пов'язаних між собою веб-сайтів 14 агентств, із незграбною навігацією, що ставало джерелом плутанини для мешканців. Наприклад, громадянин, який шукає свідоцтво про шлюб, інтуїтивно не знав би, як перейти на веб-сайт Суду у справах спадщини. Ситуацію погіршувало те, що застаріла функція пошуку вимагала точного збігу. Дослідження показало, що 47% жителів заявили, що старий веб-сайт змусив їх менше довіряти окрузі Франклін та його послугам.

Новий, єдиний веб-сайт було запущено на чотири місяці раніше запланованого терміну та лише за один місяць його відвідало понад 93 000 осіб. Аналітика використання через Service Cloud дозволяє посадовцям одразу вносити покращення на свій веб-сайт на основі даних. Завдяки формі зворотного зв'язку на кожній сторінці було швидко отримано корисні відгуки від громадськості. З майже 250 раних відгуків майже третина були схвальними, тоді як багато інших вказували на відсутню контактну інформацію або тему, близьку серцям мешканців. Діючи як єдиний цифровий центр, новий цифровий вхід округу Франклін руйнує відомчу розрізненість і забезпечує більш прозорий, доступний та зручний досвід для мешканців.⁶⁸

eSesja

Це громадянський технологічний інструмент, який полегшує електронну розповсюдження матеріалів для депутатів, надаючи миттєвий доступ до **порядків денних, матеріалів засідань та повного календаря засідань**. Інструмент використовується у **Польщі** і там є одним з найпопулярнішим для голосування у місцевих органах влади. Платформа забезпечує підтримку різних методів голосування, таких як голосування за іменами та голосування за присяжними, а також має простий інтерфейс. Програмне забезпечення пропонує також автоматичний **модуль для онлайн-трансляцій засідань та портал для мешканців**.

⁶⁸<https://granicus.com/success-stories/from-who-provides-the-service-to-what-citizens-need-franklin-county-upgrades-to-unified-government-experience/>

Надається **модуль управління дискусіями**, що дозволяє депутатам висловлювати бажання виступити та подавати офіційні заявки.⁶⁹

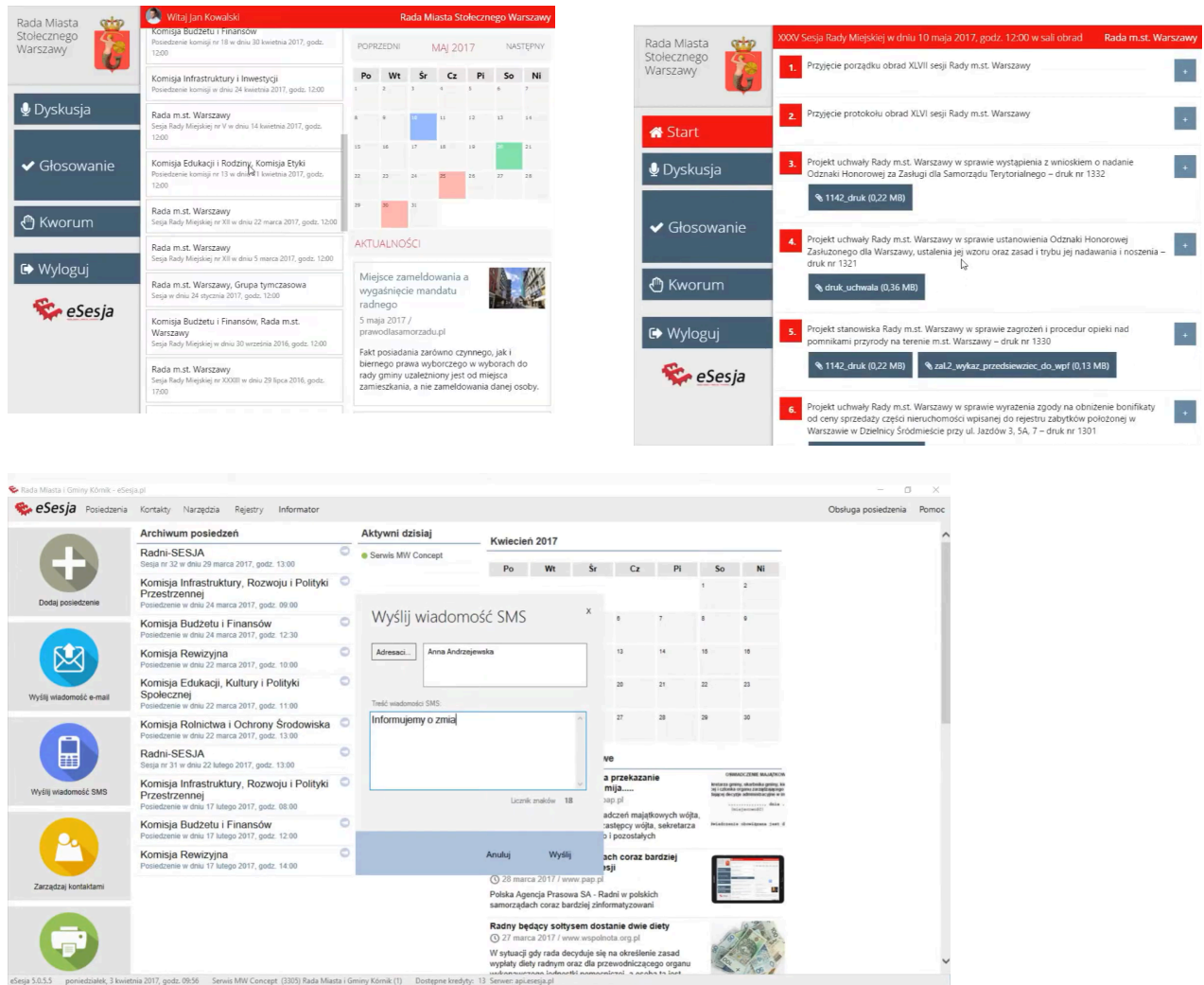

Рис. 32. Функціонал інструменту eSesja.

За статистикою програми більше 73 тисяч стали користувачами системи. **Понад 1100 місцевих органів влади користуються eSesja.** За допомогою платформи було проведено понад 380 тисяч зустрічей. Окрім муніципалітетів, сервіс можуть використовувати й університети.

⁶⁹ <https://esesja.pl/>

Konveio

Це настроювана та проста у використанні платформа для **управління документами та збору відгуків**, розроблена для урядових органів. Завдяки таким функціям, як інтерактивні резюме, перекладені інтерфейси користувача на кілька мов, інтелектуальний обмін інформацією, а також відповіді та реакції у вигляді ланцюжків повідомлень, Konveio дозволяє урядовим органам легко отримувати обґрунтовані та продуктивні відгуки. Вона також пропонує такі функції, як **настроювані параметри участі та видимості, а також конфігуровані звіти**, що робить її потужним інструментом для урядових органів, які прагнуть контролювати діалог та швидко отримувати інформацію. Незалежно від того, чи йдеться про збір відгуків щодо запропонованих планів, спільне розроблення рішень або збір демографічних даних, гнучкі та індивідуальні функції Konveio роблять її цінним надбанням для урядових органів, які прагнуть покращити взаємодію зі своїми громадами. Платформа використовується в **США та Австралії** на локальному рівні.⁷⁰

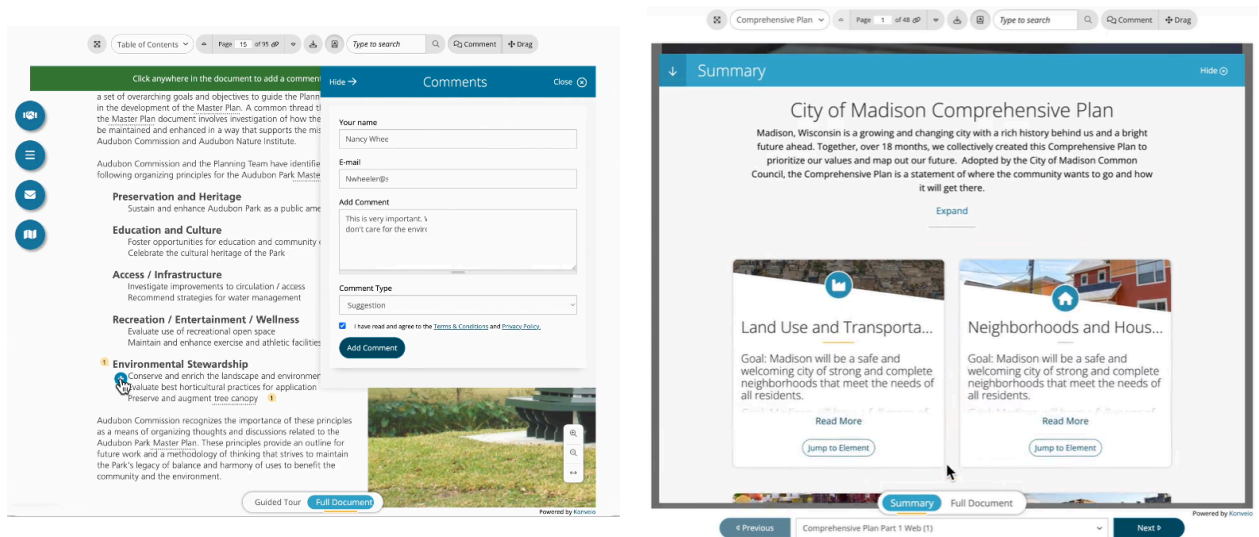

Рис. 33. Функціонал інструменту Konveio.

Для створення стратегічного плану на десять років, місту **Лонсестон** (Австралія) використало платформу Konveio для централізації зворотнього зв'язку, перевірки припущень та спрощенню процесу перегляду звернень. Коли Лонсестон

⁷⁰ <https://www.konveio.com/>

наближався до кульмінації свого процесу стратегічного планування, команда зіткнулася зі знайомим викликом: як перевірити та вдосконалити широкий, багатотематичний проект плану, використовуючи відгуки від такої ж широкої аудиторії, включаючи членів громади, внутрішніх співробітників, зацікавлених сторін та галузевих партнерів.

Використовуючи платформу, зацікавлені сторони могли легко орієнтуватися в довгому документі та коментувати його по всьому документу або конкретно до розділів, що їх стосуються. Це було особливо корисно, враховуючи різноманітність охоплення плану. Користувачі могли зосередитися на темах особистого чи професійного інтересу та надавати детальні відгуки, навіть коректури для ясності та термінології. Стратегічний план було запущено одночасно з Річним планом Лонсестона, що дозволило учасникам розуміти та коментувати короткострокові та довгострокові ініціативи пліч-о-пліч, оптимізуючи взаємодію та узгоджуючи документи планування в очах громадськості.

Місто використовувало Konveio для обміну документами та можливостями взаємодії. Завдяки URL-адресам Konveio, на які можна посилати, співробітники могли спрямовувати користувачів соціальних мереж безпосередньо до певного контенту. Їхня сторінка у Facebook, на яку підписані десятки тисяч людей, створила простий шлях до розміщеного документа в один клік, генеруючи вимірний трафік до чернетки.⁷¹

Таким чином, цифровізація державного апарату також є важливою складовою електронної демократії, без якої пропозиції громадян чи результати голосувань не отримають ефективного втілення. Інструменти GovTech роблять процес управління прозорішим та спрощеним, що сприяє підвищенню довіри громадян.

⁷¹<https://www.konveio.com/case-studies/city-of-launceston-tasmania-uses-konveio-to-finalize-10-year-strategic-plan>

Прозорість і аналітика

Після збору інформації важливим етапом є її обробка та аналіз. Державні органи стикаються з величезними масивами даних, автоматизація обробки яких відіграє важливу роль для економії часу, а якість цієї обробки безпосередньо впливає на якість реалізації рішень. Навіть у сфері аналітики та даних у світі використовуються різноманітні інструменти, такі як **Cityvizor**, **Zencity** та **Die Dialogzentrale**.

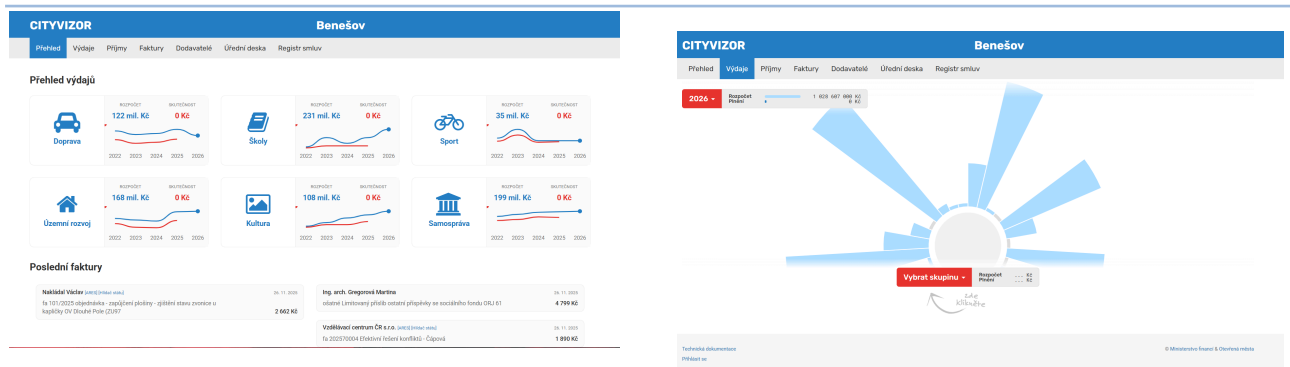
Таблиця 7. Відкритість досліджених інструментів прозорості та аналітики

Назва інструменту	Чи є інструмент відкритим?
Cityvizor	-
Zencity	-
Die Dialogzentrale	-

Cityvizor

Це інструмент, який забезпечує прозоре управління муніципалітетами, надаючи детальну **інформацію про окремі статті бюджету та відстежуючи їх виконання в процесі реалізації**. Дані, представлені Cityvizor, надходять безпосередньо з муніципальних бухгалтерських систем і подаються в зручному для користувача форматі з контекстною інформацією. Його мета — спростити доступ до інформації про муніципальне управління та стати корисним інструментом для муніципалітетів, їхніх співробітників та широкої громадськості. Використовується в **Чехії** на локальному рівні.⁷²

⁷² <https://cityvizor.cz/landing/>

CITYVIZOR Benešov

Пřehled Výdaje Příjmy Faktury Dodavatelé Úřední deska Registr smluv

2025 - Leden Únor Březen Duben Květen Červen Červenec Srpen Září Říjen **Listopad** Prosinec

	Datum	Rožpočet	IČO	Protistrana	Popis	Částka	
výdaj	3. 11. 2025	§3111	#5331	75033020 [Area]Hlidač státu]	Mateřská škola Úsměv Benešov, Pražského p...	PP - Příspěvek zřizovatele na provozní výdaje pro MŠ Pražského povstání - listopad ...	187 800 Kč
výdaj	3. 11. 2025	§6112	#5179	0000null	Hostek Jakub	Příspěvek na ostatné z pokymu starosty - Mgr. Jakub Hostek Limitovaný příslib ostatn...	6 048 Kč
výdaj	3. 11. 2025	§3141	#5331	61660094 [Area]Hlidač státu]	Školní jídelna Na Karlově	PP - Příspěvek zřizovatele na provozní výdaje pro ŠJ Na Karlově - listopad 2025 IP - ...	88 280 Kč
výdaj	3. 11. 2025	§3314	#5331	66134111 [Area]Hlidač státu]	Městská knihovna Benešov	PP - Příspěvek zřizovatele na provozní výdaje pro MĚK Benešov - listopad 2025 IP - ...	854 250 Kč
výdaj	3. 11. 2025	§3311	#5321	00232980 [Area]Hlidač státu]	Obec Vranov	fa 2025069 Smlouva o poskytnutí finančního příspěvku - Vranov 2025	38 000 Kč
výdaj	3. 11. 2025	§3639	#5169	01826921 [Area]Hlidač státu]	Luboš Klábík	fa 21525 smlouva - architekt města Benešov /ZU 99/ r. 2022 - 2026	15 800 Kč
výdaj	3. 11. 2025	§3114	#5331	75033046 [Area]Hlidač státu]	Základní škola a Praktická škola Benešov, Ho...	PP - Příspěvek zřizovatele na provozní výdaje pro ZŠ a PŠ Hodejovského - listopad 2...	198 480 Kč
výdaj	3. 11. 2025	§3639	#6121	24729035 [Area]Hlidač státu]	ČEZ Distribuce, a. s.	Platební poukaz - ČEZ - WO 604 smlouva o připojení zařízení k distribuční soustavě - ...	16 000 Kč
výdaj	3. 11. 2025	§3113	#5331	75033054 [Area]Hlidač státu]	ZŠ a MŠ Karlov	PP - Příspěvek zřizovatele na provozní výdaje pro ZŠ a MŠ Na Karlově - listopad 202...	434 900 Kč
výdaj	3. 11. 2025	§3113	#5331	75033071 [Area]Hlidač státu]	Základní škola Benešov, Dukelská 1818	PP - Příspěvek zřizovatele na provozní výdaje pro ZŠ Dukelská - listopad 2025 IP - P...	1 061 300 Kč
výdaj	3. 11. 2025	§3111	#5331	75033003 [Area]Hlidač státu]	Mateřská školka Berušky	PP - Příspěvek zřizovatele na provozní výdaje pro MŠ Táborská - listopad 2025 IP - P...	95 000 Kč
výdaj	3. 11. 2025	§3141	#5331	49828851 [Area]Hlidač státu]	Školní jídelna Benešov, Dukelská 1818	PP - Příspěvek zřizovatele na provozní výdaje pro ŠJ Dukelská - listopad 2025 IP - P...	121 500 Kč
výdaj	3. 11. 2025	§3141	#5331	49828894 [Area]Hlidač státu]	Školní jídelna Jiráskova	PP - Příspěvek zřizovatele na provozní výdaje pro ŠJ Jiráskova - listopad 2025 IP - P...	177 700 Kč
výdaj	3. 11. 2025	§3231	#5331	69764051 [Area]Hlidač státu]	ZUŠ Josefa Suka	PP - Příspěvek zřizovatele na provozní výdaje pro ZUŠ - listopad 2025 IP - Příspěvek ...	98 000 Kč
výdaj	3. 11. 2025	§3111	#5331	75033011 [Area]Hlidač státu]	Mateřská škola quot Čtyřlístek quot Benešov, ...	PP - Příspěvek zřizovatele na provozní výdaje pro MŠ Bezručova - listopad 2025 IP - ...	170 600 Kč
výdaj	3. 11. 2025	§3315	#5331	71294678 [Area]Hlidač státu]	Muzeum umění a designu Benešov, příspěvk...	PP - Příspěvek zřizovatele na provozní výdaje pro MUO - listopad 2025 IP - Příspěvek...	938 666 Kč
výdaj	3. 11. 2025	§3113	#5331	75033062 [Area]Hlidač státu]	Základní škola Benešov, Jiráskova 888	PP - Příspěvek zřizovatele na provozní výdaje pro ZŠ Jiráskova - listopad 2025 IP - P...	1 000 000 Kč
výdaj	3. 11. 2025	§3111	#5331	75033038 [Area]Hlidač státu]	Mateřská škola quot U kohoutka Sedmipírka ...	PP - Příspěvek zřizovatele na provozní výdaje pro MŠ Dukelská - listopad 2025 IP - P...	397 100 Kč

Рис. 34. Функціонал інструменту Cityvizor.

Платформу використовує велика кількість громад. За допомогою неї можна побачити огляд витрат в інтерактивному форматі за різними категоріями, конкретні рахунки, а також розподіл між доходами та видатками за роками. Доходи так само можна відсортувати за категоріями, вони представлені у вигляді діаграми. Платформа також дозволяє розподілити витрати за постачальниками за роками або місяцями. Існує розділ "Дошка", де можна відслідкувати прийняті нормативно-правові акти та інші рішення адміністративних органів та судів. Також сервіс надає посилання на реєстр договорів муніципалітету.⁷³

⁷³ <https://cityvizor.cz/benesov/prehled>

Zencity

Це платформа для **аналізу даних на основі штучного інтелекту**, призначена для надання місцевим органам влади інформації про цілі та потреби їхніх громад на основі даних. Використовуючи штучний інтелект, інструмент **аналізує мільйони анонімних, агрегованих відгуків з різних джерел, включаючи соціальні мережі, місцеві засоби масової інформації та канали обслуговування клієнтів урядових органів**, пропонуються практичні висновки на основі актуальних тем у розмовах громадян. Платформа використовується зокрема в **США** на локальному рівні.⁷⁴

Розташоване на південному сході Теннессі (США), місто **Чаттануга** стикається з постійною проблемою розподілу обмеженого бюджету таким чином, щоб він відображав різноманітні потреби та пріоритети його мешканців. Традиційні методи залучення до бюджету — засідання міської ради, статичні опитування — не спрацювали. Явка була не лише низькою, але й учасники рідко відображали всю різноманітність громади. Тому місто Чаттануга вирішило скористатися платформою Zencity.

Місто зв'язалося з понад 300 мешканцями через віртуальні семінари та онлайн-опитування — значно перевищуючи типову явку. Окрім цього платформа проаналізувала понад 18 800 взаємодій із соціальних мереж у всіх дев'яти районах міста. Інструменти Zencity синтезували всі дані – результати опитувань, коментарі на семінарах та обговорення в соціальних мережах – у чіткі, практичні висновки. Спеціально розроблена інформаційна панель візуалізувала настрої мешканців у режимі реального часу, позначаючи як спільні теми, так і критичні больові точки.

За допомогою Zencity міська влада інтегрувала думки громадян у бюджетний план, і, відповідно, отримала справедливіший розподіл та більшу залученість громадян.⁷⁵

Сучасні аналітичні платформи відіграють важливу роль у переході до управління на основі даних, спрощуючи та візуалізуючи цей процес. Використання цих платформ дозволяє уникнути помилок планування та неефективного

⁷⁴ <https://zencity.io/>

⁷⁵

<https://zencity.io/chattanooga-community-powered-budget-turning-feedback-into-funding-priorities/>

використання ресурсів, а інтеграція штучного інтелекту сприяє прискоренню цього процесу.

Інструментом для аналітики в Україні є, до прикладу, Єдиний державний веб-портал відкритих даних.⁷⁶ Тут можна побачити набори даних для аналітики, проте портал не надає автоматичний аналіз та комфортні дашборди.

Мобілізація населення

Коли органи влади не дають того, що потрібно громадянам, виникає потреба у їхній консолідації та самоорганізації. У цьому випадку на перший план виходять інструменти громадського активізму, до яких ми віднесли: **NationBuilder**, **Cofonder** та **OpenPetition**.

Таблиця 8. Відкритість досліджених інструментів мобілізації населення.

Назва інструменту	Чи є інструмент відкритим?
NationBuilder	-
Cofonder	-
OpenPetition	+

NationBuilder

Інтегрована програмна платформа, призначена для допомоги лідерам з різних сфер у мобілізації прихильників та просуванні змін. З моменту свого заснування в 2011 році компанія надала послуги **понад 100 000 клієнтів у 110 країнах світу**. Серед її клієнтів — як особи, які тільки починають свою кар'єру в якості лідерів, так і лідери політичних партій, міжнародних мереж, відомих благодійних організацій та компаній зі списку Fortune 500. Прикладами впливу компанії є зусилля ICAN з просування договору ООН про ядерну зброю та надання Національним блоком допомоги та демократичних інструментів у Бейруті, Ліван.

⁷⁶ <https://data.gov.ua/>

Програмне забезпечення включає такі функції, як база даних людей, хостинг веб-сайтів, комунікація за допомогою електронної пошти та текстових повідомлень, а також можливості для пожертв та збору коштів. Платформа застосовується в різних країнах переважно на локальному рівні. Це залежить від людини чи організації, яка намагається просунутися.⁷⁷

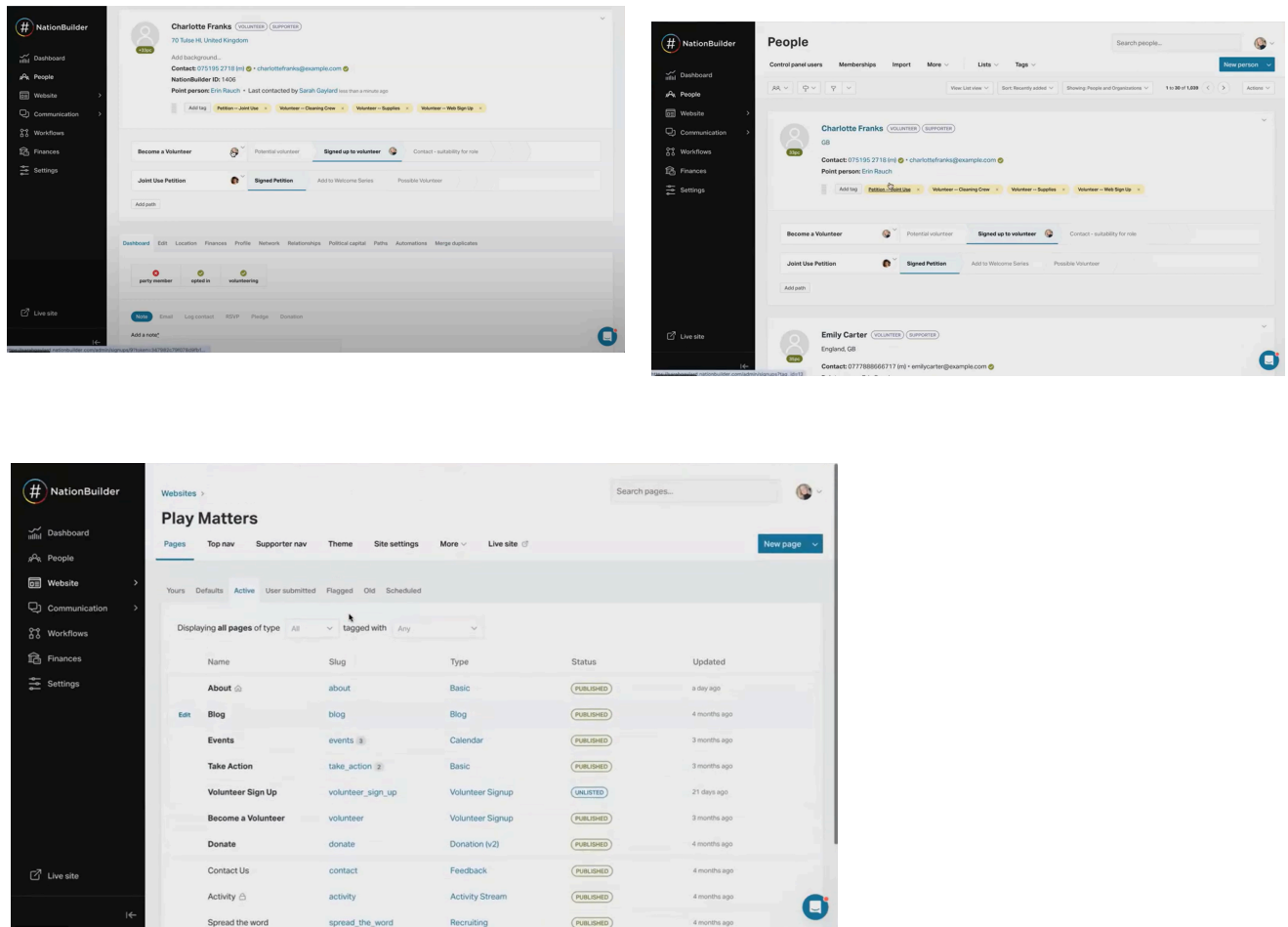

Рис. 35. Функціонал інструменту NationBuilder.

У цьому контексті цікавим є кейс Гая Сітрона і Тайлера Пауелла. Разом вони представляли нетрадиційну партію: Сітрон, активний прихильник боротьби проти надмірної забудови та дискримінації на публічних зборах, та Пауелл, експерт з кібербезпеки, який пережив безпритульність, перш ніж відновити своє життя, захищаючи критично важливу інфраструктуру. Округ Нью-Джерсі був

⁷⁷ <https://nationbuilder.com/>

орієнтований на те, щоб надійно забезпечувати перемоги республіканців, і протягом багатьох років він саме це й робив. Тому для залучення громадян вони використали платформу NationBuilder.

Використовуючи інструменти сегментації NationBuilder, політична кампанія зосередила свою увагу на місцевих проблемах, а не на партійній ідентичності. Повідомлення були зосереджені на розростанні складів та центрів обробки даних, захисті від повеней та збереженні відкритого простору – питаннях, які перетиналися з ідеологічними рамками. Вебсайт кампанії слугував центром координації волонтерів та управління заходами, включаючи спільні заходи з іншими кампаніями через інтеграції, такі як Mobilize. Для операції, яка переважно керувалася волонтерами та конкурувала з добре фінансованими опонентами, NationBuilder забезпечила цифрову інфраструктуру, необхідну для координації, реагування та зосередження на відносинах з виборцями. Завдяки цьому інструменту команді вдалося піднятися на 4.5 пункти. Обидва кандидати планують балотуватися далі.⁷⁸

Cofonder

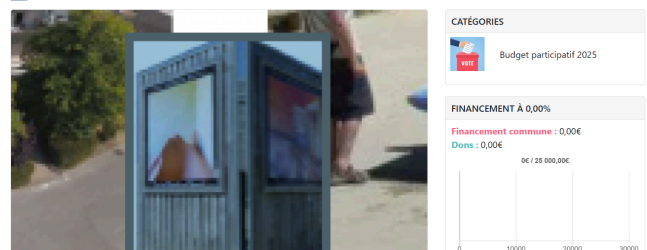
Це громадянський технологічний продукт, який пропонує різні інструменти для сприяння прозорості та участі громадян у місцевому самоврядуванні. Однією з його функцій є **платформа для краудфандингу**, яка сприяє появі різних місцевих проєктів, особливо тих, які місцева влада не має можливості фінансувати. Цей метод фінансування також сприяє реалізації різних типів проєктів. Ділячись власним досвідом управління за допомогою цих інструментів, Cofonder сприяє залученню громади та співпраці в процесах прийняття рішень на місцевому рівні. Платформа використовується у **Франції**.⁷⁹

Громадяни можуть пропонувати власні проєкти на платформі, додавати фото того, що вони хочуть бачити, а також донатити на проєкти, які хочуть підтримати. Є можливість додавати потрібну документацію, а також спостерігати за ходом реалізації проєкту. Проєкти

⁷⁸ https://nationbuilder.com/how_citron_powell_r

⁷⁹ <https://cofonder.fr/>

Instants photographiques

розподілені за категоріями та громадами. Однак платформа є неактивною, проекти майже не збирають необхідні суми, а переглядів у них мало.⁸⁰

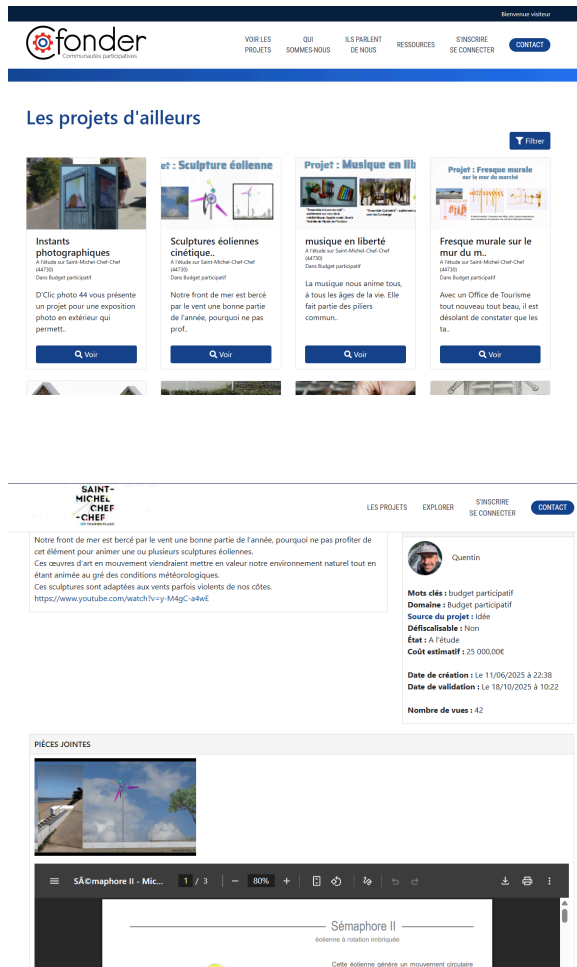

Рис. 36. Функціонал інструменту Cofonder.

OpenPetition

Це **онлайн-платформа для петицій**, метою якої є захист свободи подавати петиції, а також розширення можливостей цифрової участі в Європейському Союзі та за його межами. Для того, щоб отримати право на політичну участь, коли петиція набере заздалегідь визначену кількість підписів, платформа підтримує зв'язок з національними та місцевими органами влади в Німеччині, а також по всій Європі. Їхня унікальність полягає в цьому відкритому каналі спілкування з урядовими службовцями. Коли кворум петиції досягнуто, OpenPetition вимагає від кожного обраного службовця в регіоні публічної заяви. **До петицій можна додати**

⁸⁰ <https://hermanville-sur-mer.cofonder.fr/ailleurs>

мультимедійні матеріали. Розрахована на застосування в країнах ЄС на національному, регіональному та локальному рівнях.⁸¹

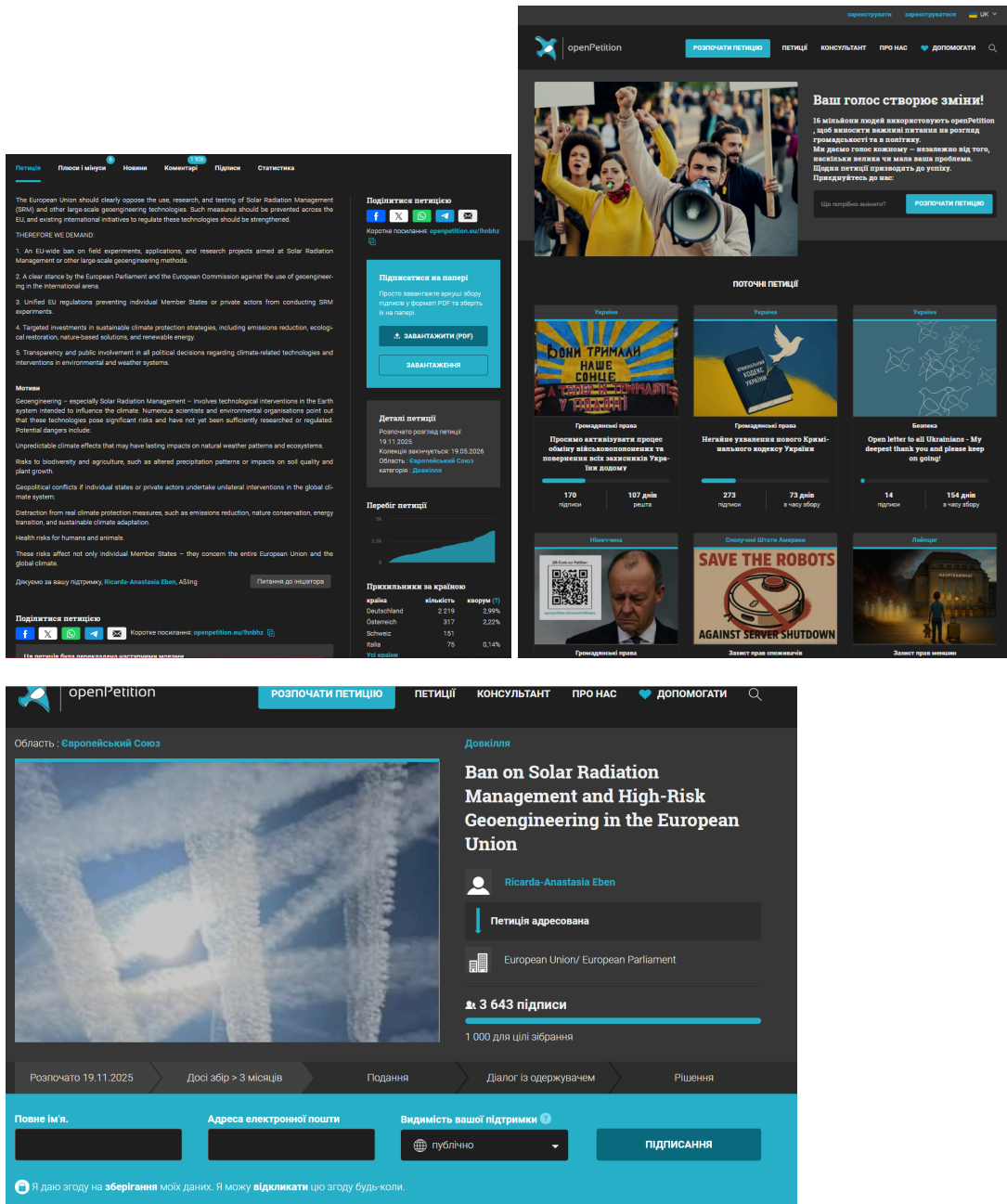

Рис. 37. Функціонал інструменту OpenPetition.

Петиції можуть бути написані різними мовами та є можливість вибору, до кого надсилається петиція. Можна додати опис ініціативи, а також обговорювати її за допомогою інструментів "За" і "Проти", коментарів та, звичайно, підписів. Окрім

⁸¹ <https://www.openpetition.eu/>

цього за кожною петицією можна подивитися статистику щодо країн походження прихильників, залученості та статус розгляду петиції. Так само українці можуть створювати петиції до української влади, проте їхній вплив та сила залишаються під питанням.⁸²

Головним результатом платформ, що сприяють мобілізації населення, є не стільки підписана петиції, зібрані кошти чи голоси, а нарощування соціального капіталу, спонукання громадян до активних дій. Вони трансформують громадські ідеї та настрої в спільну дію та виконують функції об'єднання людей.

В Україні сервіси, що сприяють мобілізації населення здебільшого охоплюють створення петицій. На центральному рівні для цього є портал електронних петицій від Кабінету Міністрів України⁸³. На місцевому рівні багато міських рад вже мають сервіси для зручного подання петицій: це або сайти міських рад, або додатки, які включають ці послуги.

Технічне забезпечення. Comitia

Цей розділ є особливим, оскільки у ньому ми поговоримо не про цифрову платформу, а про технічне забезпечення демократичних процесів. Таку техніку надає, зокрема компанія **Comitia**. Вона пропонує технічні продукти, що сприяють налагодженню роботи виборних органів та виборчого процесу. Це і системи електронного голосування, і система управління виборчою дільницею, а також програмне забезпечення для онлайн-голосування та виборча технологія для підрахунку голосів. Система використовується в таких країнах як **США, Уругвай, ОАЕ, Іспанія, Аргентина, Парагвай, Еквадор, Гондурас, ПАР** тощо.⁸⁴

Демократія залежить не лише від платформи, а й від людського фактору. За допомогою технічного забезпечення вдається проводити чесні, прозорі та легітимні вибори, що визнаються суспільством. Технічні інструменти для голосування дозволяють уникнути недоброчесності депутатів та сприяють якісному процесу прийняття рішень.

⁸² <https://www.openpetition.org/ua>

⁸³ <https://petition.kmu.gov.ua/>

⁸⁴ <https://www.scytl.com/>

Висновок

Проведене дослідження інструментів електронної демократії дозволяє зробити узагальнюючий висновок: електронна демократія перестала бути експериментальною сферою і трансформувалася в критично важливу інфраструктуру сучасного державного управління. Аналіз широкого спектру платформ — від комплексних екосистем участі (Consul, Decidim) до вузькоспеціалізованих сервісів мобілізації (NationBuilder) та аналітики (Cityvizor) — виявив кілька ключових закономірностей.

По-перше, **ефективність інструментів електронної демократії залежить від їхньої розповсюдженості серед громадян та наскільки органи влади керуються ними при ухваленні рішень**. Низька розповсюдженість призводить до неактивності платформи та низької залученості, а відсутність рішень від адміністрацій, що засновані на думці громадськості, демотивує брати участь у демократичних процесах.

По-друге, **фрагментарність замість єдиної системи** створює ситуацію, коли громадяни не можуть голосувати, створювати петиції тощо через організаційні та технічні обмеження. Це розмиває їхню увагу та діє не на користь органів. Важливо, щоб платформи були централізованими та зручними для громадян (наприклад, наявність мобільних додатків).

По-третє, використання інструментів електронної участі **актуалізує питання кібербезпеки**. Наприклад, інструменти електронного голосування мають впроваджуватися лише тоді, коли більшість безпекових ризиків будуть усунуті: коректна та правильна ідентифікація виборця, відсутність можливості вплинути на результати голосування тощо. Інструменти обговорення та участі мають забезпечувати відсутність ботів, які могли б штучно "підтримати" ту чи іншу ініціативу. Всі технічні платформи мають бути захищені від хакерських атак та зберігати конфіденційність даних.

Електронна демократія – це зміна філософії взаємодії між державою та громадянином, де останні виступають співавторами рішень, контролерами та

ініціаторами змін. Успішна цифрова трансформація демократичних процесів залежить від якісних технологічних платформ, активного громадянського суспільства та механізмів, що забезпечують врахування думки громадян цих платформ для прийняття рішень.

Наші контакти

Запрошуємо до співпраці

Перетворюємо інноваційні ідеї в ефективні та сталі проєкти!